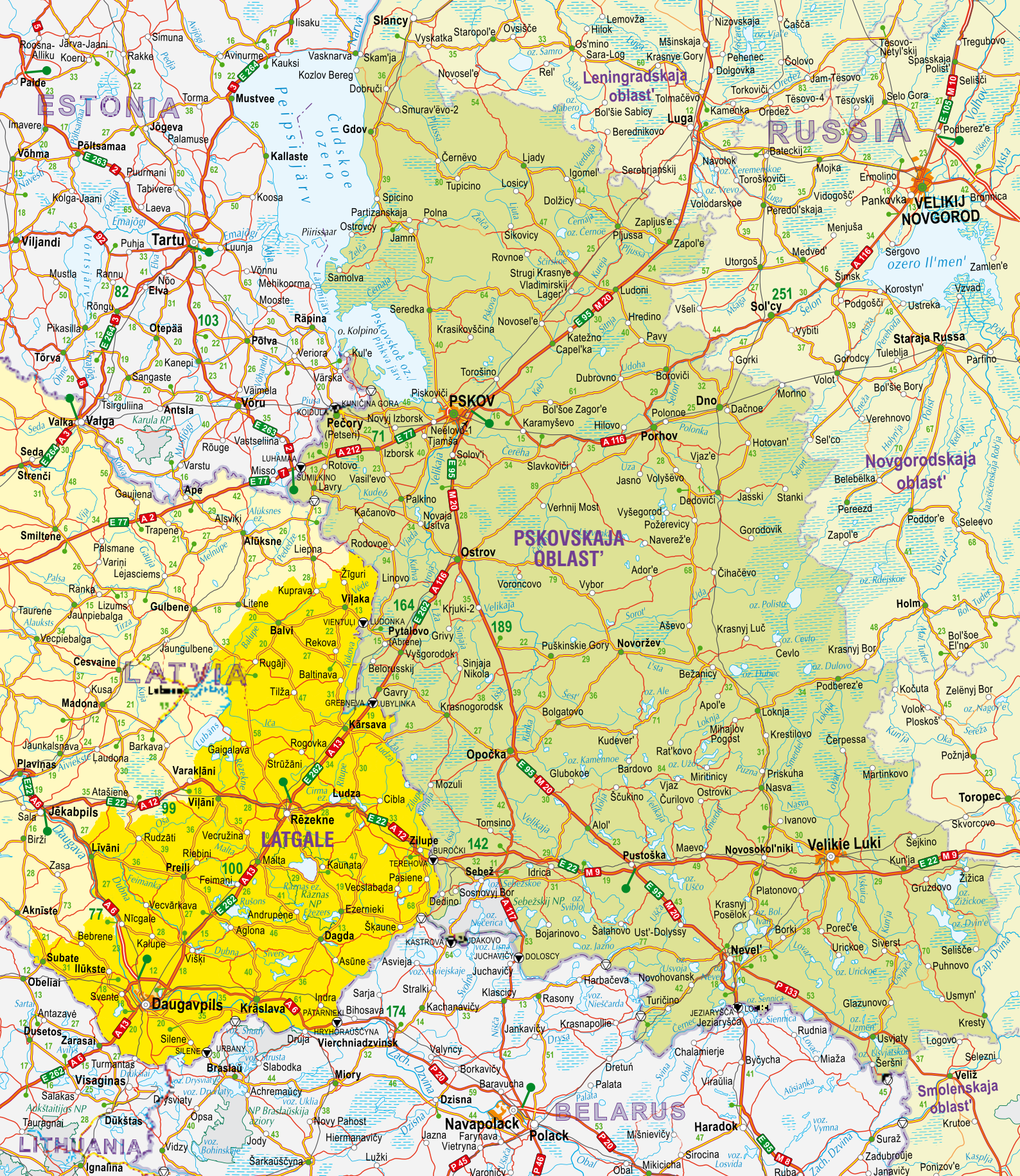

LATGALĒ *vienā*

Tavas skaistākās brīvdienas Latgalē un Pleskavā

Ceļš ar atdalītām kustības joslām, ātrgaitas ceļš
 Дорога с разделёнными полосами, скоростная дорога
 Dual carriageway, expressway
 Straße mit getrennten Fahrbahnen, Autobahn
 Kahe eraldi liiklusvööndiga tee

Magistralis ceļš • Galvenais ceļš
 Магистральная дорога • Главная дорога
 Trunk road • Main road
 Fernverkehrsstraße • Hauptstraße
 Rahvusvaheline tee • Põhimaantee

Regionālie ceļi
 Территориальные дороги
 Regional roads
 Regionale Verbindungsstraßen
 Tugimaanteed

Pārējie ceļi
 Прочие дороги
 Other roads
 Andere Straßen
 Muud teed

Ceļi ar segumu
 Дороги с покрытием
 Surfaced roads
 Straßen mit Deckung
 Katttega teed

Ceļi bez seguma
 Дороги без покрытия
 Unsurfaced roads
 Unbefestigte Wege
 Katteta teed

Attālumi km
 Расстояния в км
 Distances in km
 Entfernungen in km
 Vahekaugus km

Dzelzceļš
 Железная дорога
 Railway
 Eisenbahn
 Raudtee

Lidosta
 Аэропорт
 Airport
 Flughafen
 Lennujaam

Robežas pārejas punkts
 Пункт перехода границы
 Check point
 Grenzübergang
 Piirpunkt

Nacionālais parks
 Национальный парк
 National park
 Nationalpark
 Rahvuspark

Pilsēta • Lauku apdzīvotā vieta
 Город • Сельский населённый пункт
 City, town • Rural settlement
 Stadt • Ländliche Ortschaft
 Linn • Küla

0 20 km

VIENTUĻI LUDONKA

PSKOV
 Ludza
 Gavy

LATGALE vieno

Vasals Latgolā! [Esiet sveicināti Latgalē!]

„Ceļot prot tas, kā sirds ir redzīga un kā acs prot apstāties un svētīt. Ceļot prot tas, kas savu sirdi prot atrastīt. Kad acis, ausis un sirds atveras, dvēsele izpeldas skaistumā”.

Šie vārdi pieder latviešu rakstniecei, domātājai Zentai Maurīnai, un tie labi saskan ar mūsu tūrisma ceļveža ideju – aicinājumu apceļot Latgales reģionu un Pleskavas apgabalu.

Cilvēks visu mūžu tiecas pēc nezināmā, ieraudzīt, apskatīt, iegūt un brīnīties.

Mēs sapņojam par mākoņos ieslēptām kalnu virsotnēm, par palmām noaugušām pludmalēm, miljonu pilsētām, debesskrāpjiem un mirdzošiem izklaides parkiem. Bet kaut kur sirds stūrītī mīt klusa vēlēšanās būt neskartā dabā, basām kājām iebriest dzidrā ezera ūdenī, pilnām mutēm ēst ogas mežā, pasēdēt klusā koka dievnamā, nesteidzīgi vērot, kā podnieks mīca mālus.

Latgale ir reģions tālu no galvaspilsētas Rīgas, un nereti esam sastapušies ar jaudīm, kas saka – nu, ko gan pie jums var darīt? Jūs esat tik tālu no Rīgas. Ai, kā viņi kļūdās! Jūsu rokās ir ceļvedis, kur esam apkopojuši tikai nelielu daļu no visa tā, ko var redzēt, izjust un baudīt Latgales reģionā un Pleskavas apgabalā. Kultūrvēstures mantojums un tradīcijas te iet roku rokā ar mūsdienu modernajām iespējām. Latgalieši intuitīvi prot savienot senatnīgo un moderno, nenodarot pāri videi un dvēseliskajai sajūtai. Tieši ticība Dievam ļāvasi mums saglabāt gaišumu un labestību, neraugoties uz dzīves sūrumu.

Šī ceļveža tapšana iesaistījās daudz darbīgu, uzņēmīgu, azartisku un šajā projektā no sirds ieinteresētu cilvēku no visa Latgales reģiona un Pleskavas apgabala. Latgales plānošanas reģiona vārdā sirsnīgi pateicos visām Latgales pašvaldībām, to Tūrisma attīstības un informācijas centriem, tūrisma nozarē iesaistītajiem uzņēmējiem, sadarbības partneriem no Pleskavas apgabala Krievijā un visiem, kas snieguši ieguldījumu Latgales reģiona un Pleskavas apgabala izaugsmē un popularizēšanā. Lai mūsu kopīgā darba rezultāts nes bagātīgu ražu!

Jums tiek piedāvāta lieliska iespēja iepazīt Latgales reģionu un Pleskavas apgabalu, izvēloties piemērotākos apskates objektus. Dabas tūrisms, veselības atgūšana, Latgales kulinārā mantojuma izgarošana, ieskats amatnieku darbnīcās, piedzīvojumi ekstrēmāku izjūtu cienītājiem un daudz citu piedāvājumu – atliek tikai sastādīt ceļojuma plānu un laikus pieteikt apmeklējumu izvēlētajos tūrisma objektos, kur tas nepieciešams. Aicinām arī tūrisma aģentūras līdzās eksotiskiem braucieniem iekļaut Latgali un Pleskavu savos ceļojumu maršrutos. Lai saņemtu informāciju par tūrisma iespējām, aicinām iegriezties jebkurā no mūsu tūrisma informācijas centriem (TIC).

Lai šis ceļvedis kļūst par iedvesmas un ideju avotu Jūsu skaistākajām brīvdienām visos gadalaikos!

Ar cieņu,

Iveta MAĻINA-TABŪNE

Latgales plānošanas reģiona administrācijas vadītāja
iveta.malina@latgale.lv

Saturs

Arhitektūra	2
Sakrālais tūrisms	6
Pleskava un Pleskavas apgabals	12
Ezeri	16
Virsošnes	22
Dabas vērošana	24
Māksla	28
Amatnieku centri	32
Kultūra	38
Senlietas	40
Labu apetīti	42
Veselība	46
Lielais loms	48
Ūdenstūrisms	50
Velotūrisms	52
Zirgi	56
Piedzīvojumi	58

Pasūtītājs: **Latgales plānošanas reģions**
Atbrīvošanas aleja 95, Rēzekne, LV-4601, Latvija
Tālrunis +371 64624300
www.latgale.lv, www.visitlatgale.com

Izdevējs: **SIA „Reklāmas aģentūra „Bulterjers”**
Čiekurkalna 1. līnija 47, Rīga, LV-1026, Latvija
Tālrunis +371 67310534
www.bulterjers.lv

Iespēsts tipogrāfijā „Lietuvos Rytas”,
izmantojot SIA „Rotoprint” sniegtos
poligrāfijas menedžmenta pakalpojumus.

Jebkuri pārpublicējumi ir iespējami tikai ar
Pasūtītāja rakstisku atļauju.

Vāka foto: Jānis Vidmants
Dizains: SIA “Reklāmas aģentūra “Bulterjers””
Teksta materiāls: Antra Veļķere

Cietoksnis un sarkanie ķieģeļi

Daugavpils cietoksnis ir izcila fortifikācijas būve, kuras kopplatība ir lielāka par 150 hektāriem. Tas ir Austrumeiropā vienīgais XIX gs. pirmās puses cietokšņa paraugs, kas līdz mūsdienām saglabājies gandrīz bez izmaiņām. Fortifikāciju laužo līniju veido aizsargvalnis ar 8 bastioniem un citas aizsardzības konstrukcijas. Daugavas kreisajā krastā izvietots tilta nocietinājums. Ikvienu cietokšņa detaļu izstrādāta, izmantojot cariskās Krievijas un Eiropas labāko arhitektu skolu būvniecības pieredzi. Varenās būves iekšpuse plānota pēc tradicionālajiem karavīru pilsētu paraugiem – centrā parādes laukums, ap kuru grupējas administratīvo un dzīvojamo ēku kvartāli. Visas ēku fasādes ieturētas ampīra stilā, izņemot Nikolaja vārtus un Ūdenstorni, kuri uzbūvēti gotiskās formās. Cietoksnim ir četri monumentāli vārti, kas nosaukti par Aleksandra, Konstantīna, Nikolaja un Mihaila vārtiem. Nozīmīgu ēku grupu veido kazemāti – izturīgas, slēgtas būves aizsardzībai pret tiešiem šāviņu trāpījumiem. Cietoksni būvēja vairākus gadus desmitus, un tā būvniecībai izmantoja Daugavpilī gatavotus sarkanā māla ķieģeļus. Tā aizsākās Daugavpils sarkano ķieģeļu arhitektūras ēra.

Mūsdienās cietokšņa Arsenāla ēkā iekārtots pasauleslavenā mākslinieka Marka Rotko centrs – daudzfunkcionāls laikmetīgās mākslas komplekss, kultūras un izglītības centrs. Savukārt atsevišķās ārējo nocietinājumu pazemes telpās mitinās Latvijā lielākā ziemojošo sikspārņu populācija Latvijā.

Uzzini vairāk par Daugavpils cietoksni un sarkano ķieģeļu arhitektūras paraugiem Daugavpils cietokšņa Kultūras un informācijas centrā. Tālr. **+371 65424043**

Fonā – Daugavpils cietokšņa fragments agrā pavasarī
Foto: Bulterjers

Pārmaiņu gaidās

Jauna elpa

Cietokšņa lidoņi

Pārmaiņu gaidās

Vecais un jaunais, sabrukušais un atjaunotais – tāda ir Daugavpils cietokšņa pretstatu pasaule. Līdzās atjaunotajam ielu apgaismojumam un kvalitatīvi restaurētajām ēkām slejas laika zoba skartas, apdrupušas, padomju laika piesmiestas mūra sienas, kas vēl gaida saudzīgu pieskārienu. Cietoksnis atdzimst ar cieņu pret vēsturi un tās vērtībām.

Foto: Vīneta Ozere

Jauna elpa

Daugavpils cietokšņa kultūras un informācijas centrs izveidots bijušajā ūdens paceļamajā ēkā, kas uzbūvēta 1865. gadā. Ēka kalpoja kā cietokšņa ūdensapgādes sistēma. No Daugavas krastā izveidotām trīs akām, izmantojot tvaika mašīnu, tika piepildīta ēkā esošā 3000 spaiņu tilpuma ūdens tvertne. Ēkas restaurācijas darbi tika veikti no 2009. līdz 2011. gadam.

Cietokšņa lidoņi

Cietokšņa kazemātos mājā Baltijā otra lielākā ziemojošo šikspārņu kolonija. Te ziemo 5 šikspārņu sugas (visvairāk Ūdens naktsšikspārņi), kopumā ap 1000 īpatņoju lidoņu. No novembra līdz aprīlim tos aizliegts traucēt, vasarā tos var redzēt lidojam cietokšņa teritorijā. Te atrasti arī vairoģvēži – ap 220 milj. gadu sena suga, Eiropā reti sastopami.

Foto: Māris Grunskis

Ķieģeļu šarms

Brīnišķīgs sarkano ķieģeļu arhitektūras paraugs ir Latvijas Bankas Daugavpils filiāles ēka, celta XIX gs. beigās kā administratīva celtnie Krievijas Valsts bankas Dvinskas nodaļas vajadzībām. Arhitektūrā dominē neorenesanses formas ar klasicisma iezīmēm. Pēc rekonstrukcijas saglabāts ēkas oriģinālais apjoms un fasādes dekoratīvā apdare.

Tirgoņu mantojums

XX gs. sākumā būvētas sarkano ķieģeļu ēkas, sauktas par „ebreju tirgotāju namiem”. Šādi nami joprojām atrodami Daugavpilī, Rēzeknē un Dagdā. Te bija iekārtoti nelieli dažādu preču veikaliņi, bet otrajā stāvā atradās dzīvojamās telpas. Vienkārša un lakoniska arhitektūra bez izskaistinājumiem un sarežģītām detaļām.

Ķieģeļu šarms

Tirgoņu mantojums

“Zeimuļš” Rēzeknē un koks kā iedvesma

Sena teika vēsta par valdnieka meitu Rozi, kas joprojām mīt Rēzeknes pils pazemē un gaida savu isto, kas viņu pasaulē izvedīs. Tieši te, blakus pilskalnam, Rēzeknes upes ielokā, izveidots Austrumlatvijas radošo pakalpojumu centrs „Zeimuļš”. Tā projekts īpašs ar daudzām slīpām plaknēm un atšķirīgas konfigurācijas apjomiem. Centrs būvēts vairākos līmeņos, ierokoties arī stāvajā reljefā. Ēkas jumtu veido atšķirīga slīpuma plāksnes, un katru no tām sedz zaļu velēnu klājs. Jumts it kā nojauc robežu starp ēku un zaļo vidi, padarot būvi par organisku vides sastāvdaļu. Zaļajā apjomā „iespraustie” zīmuļi vēsta par ēkas funkciju un piesaista uzmanību ar savu oriģinalitāti.

Uzzini vairāk par Austrumlatvijas radošo pakalpojumu centru Rēzeknes pilsētā, Rēzeknes un Viļānu novadu TIC. Tālr. **+371 6462222**

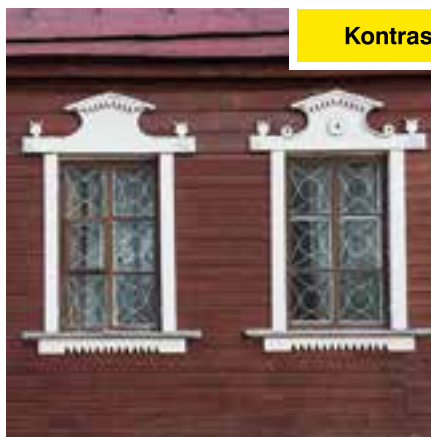
Fonā – “Zeimuļš” naktī
Foto: Jānis Ozers

Koka mežģīnes

Kontrasti Krāslavā

Koka mežģīnes

Rēzeknes Mākslas un dizaina vidusskolas Mākslas nams celts XIX gs. beigās. Ēka bagātīgi rotāta ar kokgriezumiem un krāšņi izgreznota elektikas stilā. Savulaik tā piederējusi tirgotāju ģimenei, te bijis skolotāju institūts, skola, tuberkulozes dispansers, kara komisariāts. 1995. gadā ēku iegādājās Rēzeknes mākslas koledža un atjaunoja to.

Par Rēzeknes arhitektūras mantojumu vairāk informācijas Rēzeknes pilsētas, Rēzeknes un Viļānu novadu TIC. Tāl. **+371 64622222**

Kontrasti Krāslavā

Krāslava, novads Latvijas dienvidaustrumos, Daugavas loku un ezeru ieskaits, aicina izbaudīt, iepazīt un uzzināt. Savdabīgā koka māju apbūve, kas raksturīga tikai Latgalei, Krāslavas pilsētā atklāj daudzveidīgo un filigrāni izstrādāto kokgriezumu meistaruru rokkrastu. Nav divu vienādu, ir tikai vienreizēji un unikāli.

Par seno koka arhitektūras mantojumu vairāk informācijas Krāslavas TIC. Tāl. **+371 65622201**

Vējdzirnavas

Riebiņu novada Pastaros atrodas Latvijā vienīgās restaurētās holandiešu tipa vējdzirnavas ar grozāmu vējtveres mehānismu. Tās celtas 1902. gadā. Dzirnavu pirmais stāvs būvēts no šķeltiem laukakmeņiem, augšējie stāvi – no koka. Ēka apšūta ar dēļiem un nosepta ar skaidām. 2012. gadā atjaunoti vējdzirnavu spārni.

Vairāk informācijas Aglonas UAC. Tāl. **+371 65322100**
Foto: Aleksandrs Lebedis

Izturība

Bērzgales baznīca ir viena no senākajām koka baznīcām Latvijā. Tā celta no 1744. līdz 1751. gadam. Baznīcas sienas būvētas no tēstiem koka baļķiem, kas apšūti ar dēļiem. Līdz mūsdienām baznīcas ārējais izskats maz mainījies. Te ir XVIII gs. tapis altāris ar skaistiem baroka kokgriezumiem un vienas no Latgalē senākajām ērģelēm, kas joprojām darbojas.

Vairāk informācijas Aglonas UAC. Tāl. **+371 65322100**

Krāsu spēks

Pudinavas Visvētās Dievmātes Patvēruma pareizticīgo baznīca košā krāsrojuma dēļ pamanāma jau iztālēm un pabraukt tai garām nevar. Pirmā baznīca celta 1778. gadā, bet mūsdienās redzamā un atjaunotā uzbūvēta 1862. gadā. Baznīca apskatāma pēc iepriekšēja pieteikuma.

Vairāk informācijas Kārsavas TIP. **+371 29327265**

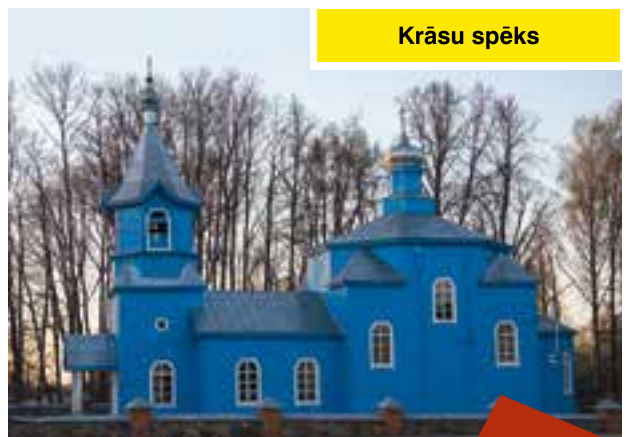
Vējdzirnavas

Izturība

Krāsu spēks

Dieva zeme

Latgale ir īpaša ar stiprajām katolicisma tradīcijām, kas līdzās citām tur pastāvošajām konfesijām – pareizticīgajiem, vecticībniekiem un luterāņiem – veido vienotu, cieņpilnu attieksmi pret Dievu. Ikvienā mājā ir vieta, kur, neraugoties uz ikdienas steigu, tiek atvēlēts brīdis ticībai un Dieva žēlastības saņemšanai. Tā kā šeit ir stipras reliģiskās tradīcijas, daudzas baznīcas ir labi saglabātas un uzturētas, tāpat arī daudzi sakrālās mākslas objekti, lielākoties ikonas un krucifiksi. Latgales baznīcas ir ne tikai būtiska garīgās dzīves sastāvdaļa, tās veido arī to īpatnējo Latgales tēlu, kas aicina pie sevis.

Latgali izsenis dēvē par Māras zemi (latīņu valodā: *Terra Mariana*) jeb Svētās Jaunavas Marijas zemi. Viens no lielākajiem Baltijas katolicisma centriem, Latvijas katoļu garīgais centrs un pasaules mēroga svētvieta ir Aglona. Ik gadu Visssvētākās Jaunavas Marijas debesīs uzņemšanas dienā, 15. augustā, Aglonas bazilikā ierodas simtiem tūkstošu svētceļnieku no visas Eiropas. Pasienes, Aglonas, Rēzeknes, Viļānu, Kārsavas baznīca – te Dieva svētība liek ikvienam pazemībā noliekt galvu un gremdēties klusās pārdomās.

Vairāk informācijas Aglonas UAC. Tālr.: **+371 65322100**.

Fonā – Aglonas bazilika

Foto: Jānis Ozers

Enģeļu mājvieta

Eņģeļu mājvieta

Pasienes Sv. Dominika Romas katoļu baznīca celta ar grāfa J.Borha atbalstu 1761. gadā. Tā ir viena no skaistākajām sakrālajām celtnēm Latvijā, dēvēta par Austrumeiropas baroka pērli un Augsto dziesmu. Īpatnējs ir abu torņu stāvu dalījums, radot trauksmainu siluetu, kas tiecas debesis. Arhitektūrā izmantots daudz greznu ornamentu. Pasienes baznīcā saglabājies krāšņais XVIII gs. interjers, kas veidots baroka stilā ar rokoko iezīmēm. Izcils ir galvenais altāris, ērģeles, kancele, skulpturālā grupa Kristus kristīšana un sānu altāri. Baznīcā ir daudz svēto un eņģeļu figūriņu ar dažādām sejas izteiksmēm. Esot nostāsts – ja ienāc baznīcā bēdīgs, pirmo pamanīsi skumjo eņģelīti, ja priecīgs – visi eņģeļi smaidīs.

Vairāk informācijas pie Zilupes novada tūrisma organizatora
Tālr. **+371 28656530**

Viljāni

Viljānu Sv. Erceņģeļa Miķeļa Romas katoļu baznīcu un klosteri 1753. gadā sāka celt barons Miķelis Riķis. Tā bija viena no skaistākajām un greznākajām baznīcām Latgalē. II Pasaules karā baznīcu un klosteri daļēji sagrāva, bet pēc kara atjaunoja. Mūsdienās Viljānu Sv. Alberta mariāņu klosteris ir lielākais vīriešu klosteris Latvijā.

Vairāk informācijas Rēzeknes pilsētas, Rēzeknes un Viljānu novadu TIC.
Tālr. **+371 64622222**

Rēzekne

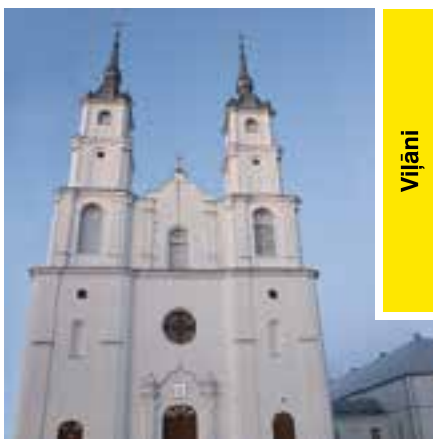
Vissvētākās Jēzus Sirds Romas katedrāle celta gotikas stilā no 1888. līdz 1902. gadam pēc Rīgas inženiera Floriana Viganovska projekta. Šis ir lielākais dievnams Rēzeknē. Katedrāle slavēna ar pirmo Livonijas bīskapu – Svētā Meinarda un Svētā Alberta – attēlojumiem vitrāžās. Kopš 1995. gada te ir Rēzeknes - Aglonas diacēzes centrs ar bīskapa sēdekli.

Vairāk informācijas Rēzeknes pilsētas, Rēzeknes un Viljānu novadu TIC.
Tālr. **+371 64622222**

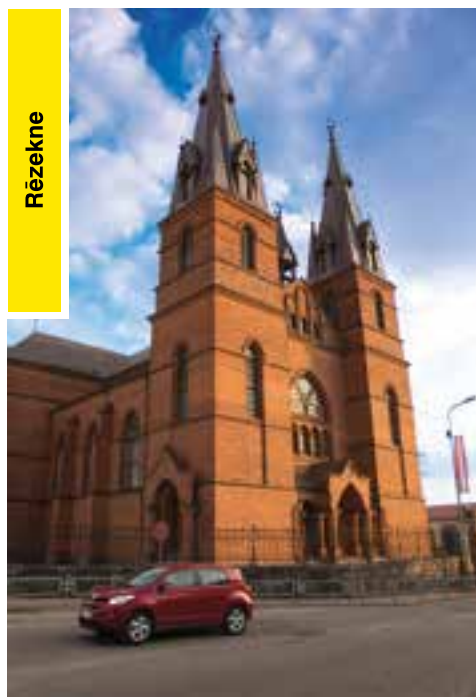
Kārsava

Malnavas Rožukroņa Dievmātes Romas katoļu baznīca celta 1741. gadā. Tā ir divu torņu koka guļbūve, apšūta ar dēļiem. Līdzās senajai koka baznīcai slejas jaunais mūra dievnams, ko sāka celt 1932. gadā. Būvdarbus pārtrauca II Pasaules karš, tie atsākās tikai 1995. gadā. Kārsava ir vienīgā vieta Latvijā, kur līdzās atrodas divas baznīcas.

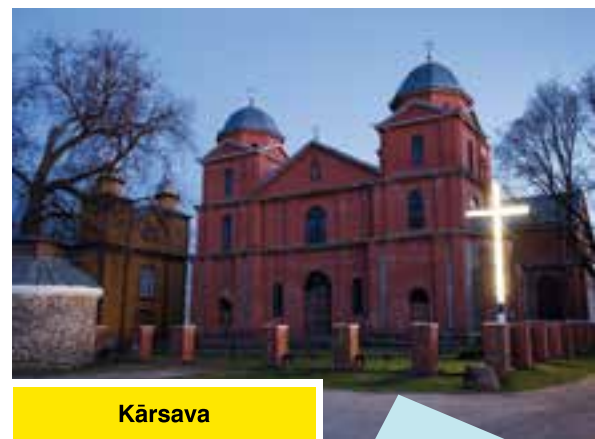
Vairāk informācijas Kārsavas TIP. Tālr. **+371 29327265**

Viljāni

Rēzekne

Kārsava

Maija dziedājumi

Krucifiksi - savdabīgs kustā sistā Jēzus attēlojums – ir neatņemams katoliskās Latgales simbols un apzīmē vietu, pie kuras var lūgties jebkurā laikā. Krucifiksu uzstādīšana Latgalē sākās XVIII gs. Te bija lielas draudzes un baznīcas atradās tālu, tāpēc izveidojās tradīcija maija dievkalpojumus noturēt apdzīvotās vietās pie sādžas krusta. 40 gadus (1864 – 1904) Latgalē bija aizliegts izmantot latīņu alfabēta burtus un pulcēšanās pie krucifiksiem jāva uzturēt dzīvu nacionālo valodu un latgalisko identitāti. Īpašs nopelns tā laika tradīciju uzturēšanā un tautas izglītošanā bija brāļiem Skrindām – Benediktam, Kazimīram un Antonam. Katrā Latgales sādžā atradās viens vai divi krucifiksi, kas bija kā cilvēku vienotāji un sociālās dzīves veidotāji. Dažādām vietām paredzēti atšķirīgi krucifiksi, piemēram, sādžas, privātmāju, ceļa, ceļa krustojumu, kapsētu krucifiksi un krucifiksi pie baznīcām. Sādžas krucifiksu novietojā galvenā sādžas ceļa malā. Krucifiksi parasti atradās pie kokiem, tos greznoja, apstādot ar dekoratīviem krūmiem un ziediem. Tie atšķīrās pēc augstuma un formas. Dažviet tie sasniedza pat 4 m augstumu, daudzi atradās zem nojumes. Izplatīti bija čuguna krusti ar betona pamatu, plaši izmantots koks. Krucifiksi Latgalē top arī mūsdienās, īpaši XX gs. 90. gados tika atjaunoti un no jauna uzcelti vairāki krucifiksi. Visvairāk krucifiksu vienvietē aplūkojami Daugavpils novada Vaboles pagastā – no 44 krucifiksiem līdz mūsdienām saglabājušies 26, kas atrodami 25 km garā maršrutā, ko dēvē par Krucifiksu ceļu. Tas ir unikāls tūrisma objekts, kas ļauj savienot daudzveidīgu vēstures piedzīvojumu ar garīgo pieredzi un būs saistošs gan svētceļniekiem, gan velo vai autotūrisma cienītājiem.

Latgales kultūras atmodas pirmo darbinieku – brāļu Skrindu – dzimtas mājas nav saglabājušās. Skrindu dzimtas māju piemiņas vieta ar krucifiksu "Liepu Mukānos" redzama 12. attēlā. Skrindu dzimtai veltīts muzejs iekārtots citviet, vienā no XIX gs. sākumā celtajām grāfa Boļeslava Ziberga-Plātera muižas ēkām Vaboles pagastā.

Vairāk informācijas „Skrindu dzimtas muzejā”. Tālrunis: +371 65471009

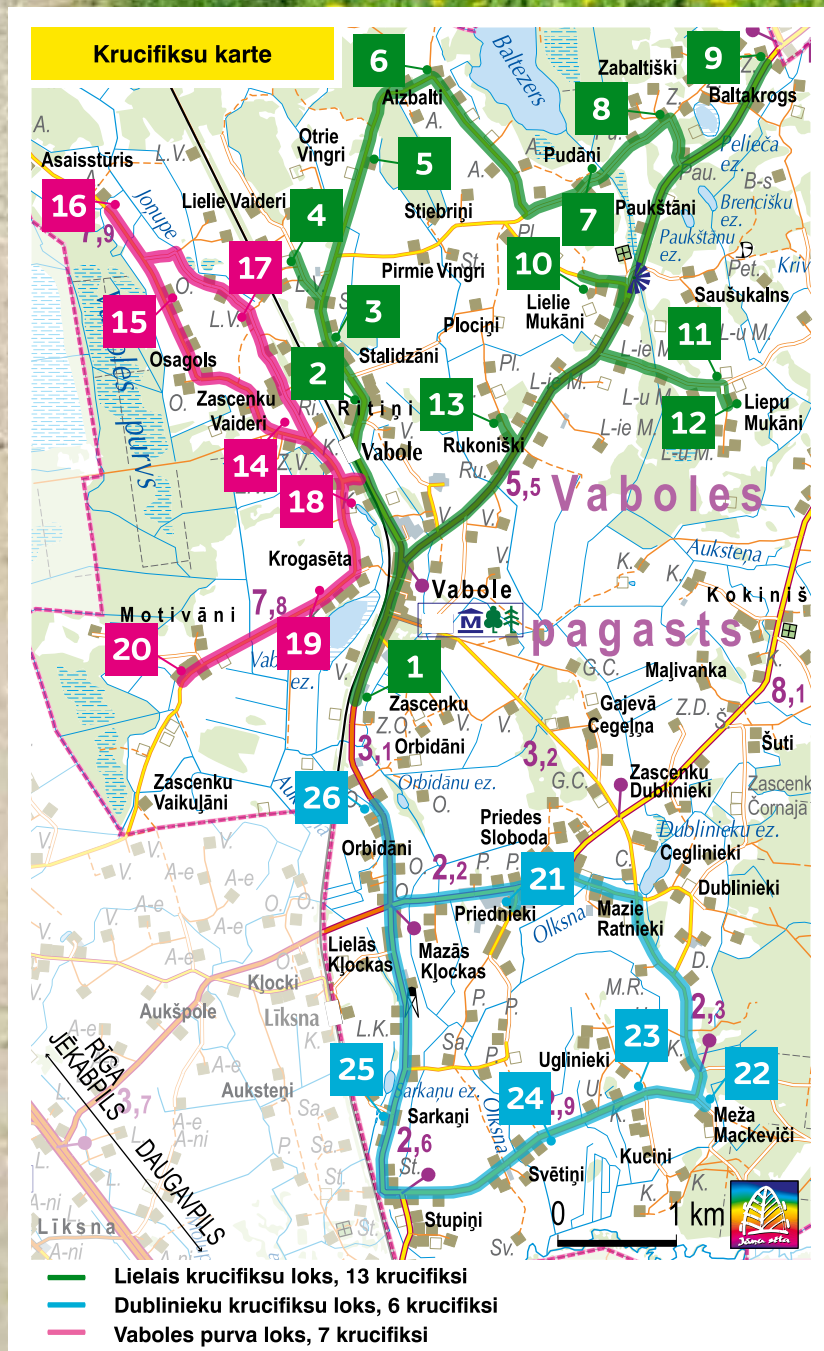
Maija dziedājumi

Maijs Katolu baznīcas kalendārā ir Svētās Jaunavas Marijas mēnesis, kad tai tiek veltīti īpaši dievkalpojumi, ko dēvē par „dziedāšanu pie krusta”. Dievkalpojumi notiek maija vakaros, kad laudis, grezni saposušies, sapulcējas pie krucifiksiem. Maija dziedājumi Vaboles pagastā mūsdienās tiek rīkoti pie vairākiem krucifiksiem Sarkanos, Kucinos, Lielajos Vaideros.

Foto: Bulterjers

12

Baznīcu kalns

Tik atšķirīgu reliģisko konfesiju līdzāspastāvēšana ir tikai Latgalē. No 1561. līdz 1772. gadam Latgale atradās Polijas sastāvā, kur bija izplatīts katolicisms, kas kļuva par valdošo reliģiju novadā. 1772. gadā Latgale tika iekļauta Krievijas Impērijas sastāvā, kur dominēja pareizticība, kas kļuva par otru izplatītāko kristīgās ticības virzienu Latgalē. Bēgot no vajāšanām, no Krievijas Latgalē XVII gs. otrajā pusē ieradās vecticībnieki, kas apmetās uz dzīvi Latgales laukos, veidojot savas draudzes. Mūsdienās Daugavpilī ir seši vecticībnieku lūgšanu nami. XVII gs. Latgalē uz dzīvi pārcēlās arī ebreji no Ukrainas. Daugavpilī un Krāslavā izveidojās ebreju kopienas, bet Daugavpils XX gs. sākumā kļuva par vienu no nozīmīgākajiem ebreju kultūras un izglītības centriem Austrumeiropā. Aptuveni pirms 100 gadiem Daugavpilī bija vairāk nekā 40 sinagogu un lūgšanu namu, un puse no pilsētas iedzīvotājiem bija ebreji. Holokausta, izsūtīšanas un emigrācijas sekas šai tautai bija traģiskas. Patlaban Latgalē dzīvo tikai ap 200 ebreju. Kā uzskatāms apliecinājums reliģiju daudzveidīgam ir Daugavpils Baznīcu kalns – vieta, kur cits citam līdzās atrodas četru konfesiju dievnami: Mārtiņa Lutera katedrāle, Dievmātes Romas katoļu baznīca, Svēto mocekļu Borisa un Gleba pareizticīgo katedrāle, Jaunbūves vecticībnieku draudzes Augšāmcelšanās, Dievmātes Piedzimšanas un Svētītāja Nikolas dievnams. Turpat pilsētas centrā atrodas ebreju sinagoga – Kadiša lūgšanu nams.

Uzzini vairāk par sakrālā tūrisma objektiem Daugavpils novada TIC. Tālrunis: **+371 65422818**

Sinagoga

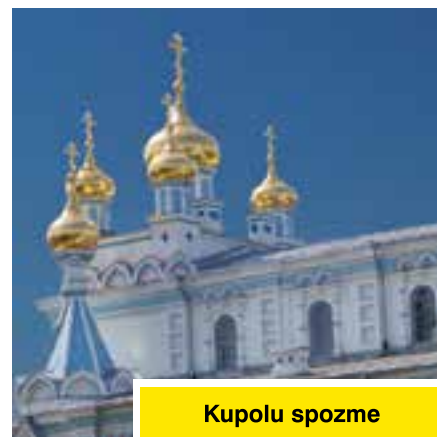
Zvanu karalis

Dzelzs baznīca

Kupolu spozme

Baznīcu kalns

Gara tīrība

Kāpnes tornī

Slutišķi

Sinagoga – Kadiša lūgšanu nams

Daugavpils sinagoga celta 1850. gadā. Pēc ēkas renovācijas 2005. gadā to atklāja tā laika Latvijas prezidente Vaira Vīķe-Freiberga. Sinagogai atbalstu sniedz mākslinieka Marka Rotko bērni. Sinagogu apmeklējuši tūristi pat no Austrālijas un Dienvidāfrikas. Pirmajā stāvā atrodas lūgšanu telpa, otrajā – muzejs, kura ekspozīcija stāsta par ebreju dzīvi un sadzīves tradīcijām Latgalē un Daugavpilī kopš 1935. gada.

Vairāk informācijas Daugavpils novada TIC. Tālr. **+371 65422818**

Foto: Bulterjers

Zvanu karalis

Rēzeknes Sv. Nikolaja Vecicībnieku lūgšanas nams izceļas ar vizuāli iespaidīgu zvanu torni virs dievnama celtnes. Tornī ir trīs 1905. gadā no sudraba un vara izlieti zvani. Viens no tiem sver 4832 kg un ir lielākais baznīcas zvans Latvijā. Šī zvana mēle vien ir 200 kg smaga. Pats dievnams celts 1895. gadā, un tā konstrukcijas joprojām braši notur zvanu „karalus”.

Dzelzs baznīca

Jersikas Kristus Apskaidrošanās pareizticīgo baznīca celta 1866. gadā, un tās unikalitāte ir tās konstrukcijā – sienas, logu rāmji, jumta spāres, jumts, kupola pamatne un pats kupols ir no dzelzs vai čuguna. Tautā šo baznīcu dēvē par Dzelzs baznīcu. Līdz 1904. gadam šī baznīca atradās Daugavpilī, vietā, kur tagad slejas Borisa-Gļeba katedrāle.

Kupolu spozme

Svēto mocekļu Borisa un Gļeba pareizticīgo katedrāle uzcelta 1905. gadā. Katedrāles majestātiskā ēka īpaša ar 10 torņu kupoliem, no kuriem 5 torniši izbūvēti uz dievnama paaugstinātās vidusdaļas. Visi kupoli ir apzeltīti, kas katedrāles arhitektonisko tēlu padara vēl greznāku. No katra skatpunkta šī katedrāle izskatās citādāk.

Vairāk informācijas Daugavpils novada TIC. Tālr. **+371 65422818**

Baznīcu kalns

Šāds skats uz Baznīcu kalnu, kāds redzams fotoattēlā, paveras, raugoties no Daugavpils viesnīcas „Latgola”.

Foto: Jānis Vidmants

Gara tīrība

Kārsavas Sirdsskaidrās Eufrosīnijas pareizticīgo baznīca izceļas ar rūpīgi veidotiem kokgriezumiem, kur katra detaļa ir ista pilnība. 1985. gadā, sadarbojoties Rīgas, Pleskavas un Maskavas amatniekiem, dievnamu restaurēja krievu sakrālās koka arhitektūras tradīciju garā.

Vairāk informācijas Kārsavas TIR. Tālr. **+371 29327265**

Kāpnes tornī

Rēzeknes Svētās Trīsvienības evaņģēliski luteriskā baznīca ir vienīgā luterāņu baznīca pilsētā. Celta no 1933. līdz 1938. gadam pēc būvzinženiera J. Cīruļa projekta neogotikas stilā no sarkaniem ķieģeļiem. Mūsdienās baznīcas tornī, ap 37 m augstumā, izveidots skatu laukums, uz kuru ved koka kāpnes. Redzamas II Pasaules kara šāviņu un ložu pēdas.

Vairāk informācijas Rēzeknes pilsētas TIC. Tālr. **+371 64622222**

Foto: Jānis Vidmants

Slutišķi

Slutišķos, Daugavpils novada Naujenes pagastā, saglabājies unikāls vecicībnieku sādžas apbūves komplekss ar XIX gs. beigu un XX gs. sākuma ēkām un plānojumu, izveidots etnogrāfiskais brīvdabas muzejs. Tās ir zemnieku mājojku būvēšanas tradīcijās veidotas guļbūves, ko rotā meistarīgi kokgriezumi. Vienādu ēku nav, katrai ir atšķirīgi rotājumi.

Vairāk informācijas Daugavpils novada

TIC. Tālr. **+371 65422818**

Foto: Jānis Ozers

Dvēseles veldzēšanai

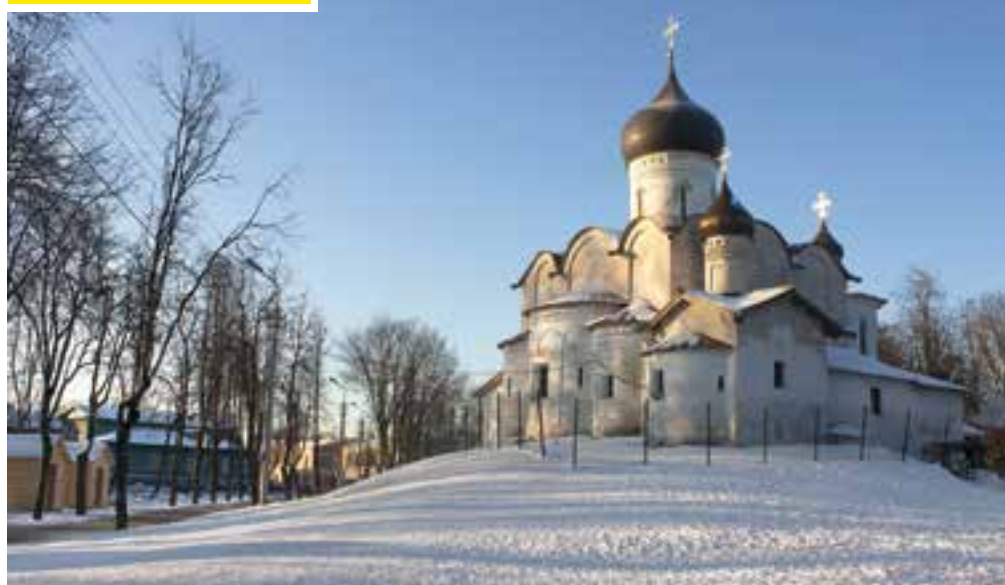
Pleskava ir viena no senākajām Krievijas pilsētām pie Veļikajas upes, un tās pirmsākumi rodami pirms 1110 gadiem. Kā pilsēta – cietoksnis tā sargāja Krievijas rietumu robežu līdz XVIII gs., pārdzīvojot desmitiem uzbrukumu. Pleskava ir viena no pirmajām pareizticīgo pilsētām valstī, un te uzcelta Krievijā pirmā Svētās Trīsvienības katedrāle. Pleskavā ir vairāk nekā 30 baznīcu, ko ik gadu apmeklē tūkstošiem tūristu un svētceļnieku. Šī ir vieta, kur veidojušās Krievijas ikonu un fresku mākslas unikālās tradīcijas. Pleskava un tās apkārtnē ļauj smelties garīgu enerģiju, atgūt dvēseles mieru un sajūst dievišķā klātbūtni.

Vairāk informācijas Pleskavas TIC, tālr. **+7 953 2425700**

Fonā – Pleskavas Kremļa Svētās Trīsvienības katedrāle, celta 1699 gadā

Foto: © iStockphoto.com

Pilsētas pērles

Pleskava un Pleskavas apgabals

Pilsētas pērles

Svētā Vasilija baznīca uz kalna pilsētas vidū uzcelta 1413. gadā. Tā ir skaista mūra celtne ar Pleskavas baznīcām raksturīgiem arhitektūras elementiem. Padomju varas gados baznīca izmantota par noliktavu, bet vēlāk par dokumentu arhīvu. Kopš 2003. gada tā atgriezās Pareizticīgās baznīcas īpašumā un ir atvērta ikvienam.

Foto: © Walencienne, Dreamstime.com

Sakrālā māksla

Mirožas klostera Pestītāja Apskaidrošanas katedrālē atrodas fresku muzejs, ko XII gs. izveidoja grieķu meistari. Muzejā glabājas 80% no sākotnējām freskām, un muzejs iekļauts UNESCO pasaules unikālo mākslas darbu skaitā. Mirožas klosteris dibināts 1156. gadā un bija viens no pirmajiem kristīgajiem klosteriem Senajā Krievijā.

Foto: © iStockphoto.com

Gadsimtu elpa

Pareizticīgo svētie Kosma un Damiāns jau izsenis skaitās kalēju un amatnieku aizbildņi, kas nesavtīgi palīdzēja ikvienam. Nostāsti vēsta, ka kalēja darbnīcas tie ierīkojuši Pleskavas nomalē, Dārdošā kalna pakājē. Pirmās ziņas par baznīcu datētas ar 1383. gadu, bet oficiāla tās celtniecība minēta kalna virsotnē sāka 1540. gadā.

Foto: © Walencienne, Dreamstime.com

Svētceļojums

Pleskavas-Pečoru Svētā Uspenska vīriešu klosteris atrodas 50 km no Pleskavas. Tā ir kā pilsēta pilsētā ar 11 dievnamiem. Klosteris izveidots 1473. gadā kalnu alās, no ārpuses redzama tikai tā fasāde, visas telpas – svētnīca, lūgšanu telpas, kapenes – atrodas alās. Kopš izveidošanas brīža klosteris nekad nav bijis slēgts apmeklētājiem.

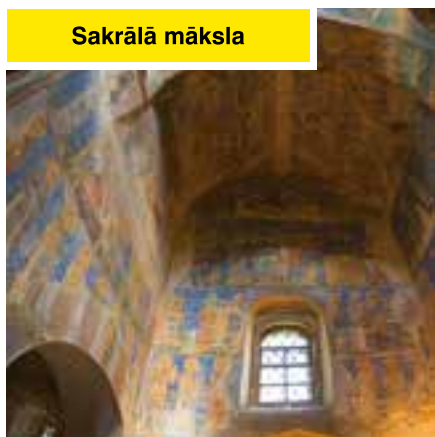
Foto: © Dreamstime.com

Svētceļojums

Sakrālā māksla

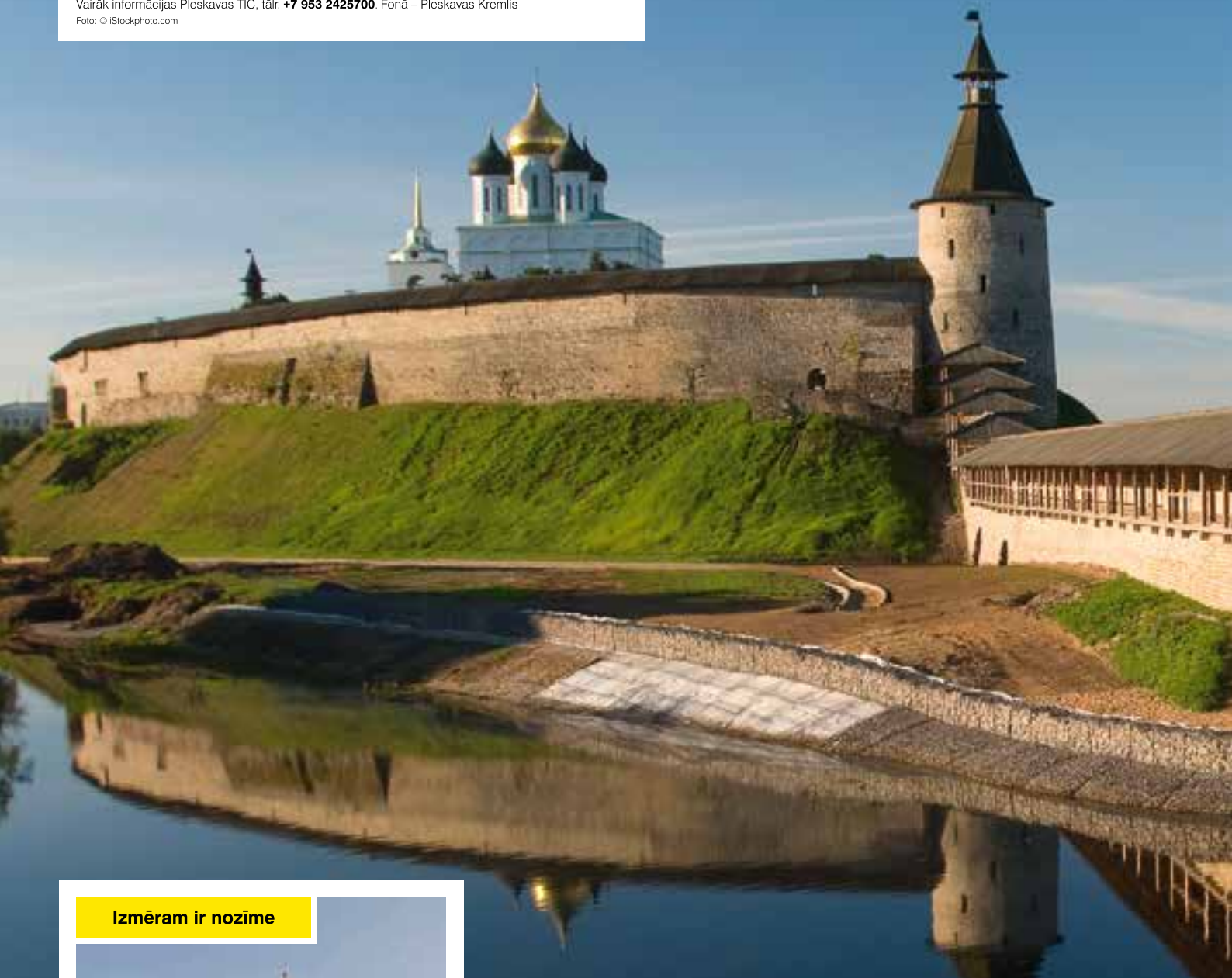
Gadsimtu elpa

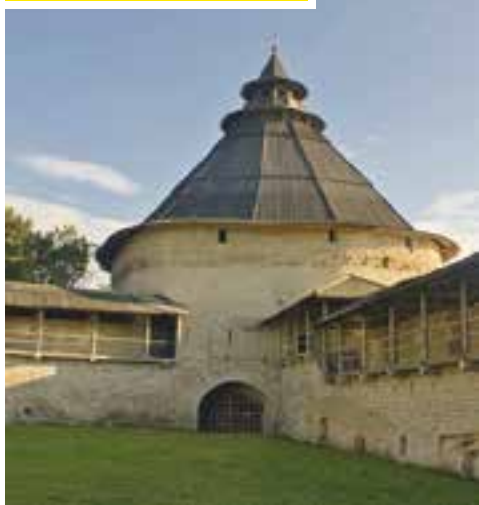
Kroms - Pleskavas Kremlis

Pleskava kā pilsēta rakstos ir minēta sākot ar 903. gadu. Pleskavas Kremlis atrodas pie Veļikajas upes un tiek saukts par Kromu. Šis ir lielākais Viduslaiku cietoksnis Eiropā. Tā sienas mūrētas no akmeņiem, to augstums ir no 6 līdz 8 m, biezums – no 2,5 līdz 6 m, visa teritorija aizņem 3 hektārus. Kremlim bija īpaša sabiedriska, politiska un kultūrvēsturiska nozīme pilsētas attīstībā.

Vairāk informācijas Pleskavas TIC, tālr. **+7 953 2425700**. Fonā – Pleskavas Kremlis
Foto: © iStockphoto.com

Izmēram ir nozīme

Vecais un jaunais

Pleskava un Pleskavas apgabals

Izmēram ir nozīme

Pokrova torņa būvniecība sāka XV gs., un tas ir varenākais no visiem Pleskavas torņiem, viens no lielākajiem Viduslaiku torņiem Eiropā. Torņa apkārtmērs ir 90 m, un iekšpusē tas izveidots piecos līmeņos. Līdz mūsdienām tornis piedzīvojis vairākas restaurācijas, no kurām pēdējā veikta 2010. gadā, kad tika atjaunots tā teltsveida koka kupols.

Foto: © Walencienne, Dreamstime.com

Vecais un jaunais

Pleskava ir lielisks apliecinājums tam, cik prasmīgi savienojams vēsturiskais ar mūsdienīgo. Lūk, upes krastmalā, kur gar vienu pusi slejas Kremļa iespaidīgās mūra sienas, bet otrpus gar krastu aizvijas bruģēta pastaigu promenāde, kur skatienu piesaista gaumīgi atjaunotās mūra ēkas. Netrūkst zaļumu un soliņu, kur baudīt mierpilnu atpūtu.

Foto: © iStockphoto.com

Vēstures elpa

Memoriālais krusts uzstādīts 2003. gadā par godu Pleskavas Kremļa 1100 gadu jubilejai. Krusts atrodas netālu no Trīsvienības katedrāles – vietā, kur savulaik atradās Pasludināšanas katedrāle, kas tika uzspridzināta 1933. gadā.

Foto: © iStockphoto.com

Izborska

Izborska bija pilsēta Pleskavas apgabala rietumos un pirmo reizi vēstures avotos minēta 862. gadā. 1956. gadā Izborskai atņēma pilsētas statusu, un tagad tās nosaukums ir Starijizborskas ciems. Šī vieta slavēta ar Izborskas cietoksni, kura nocietinājumu mūri iedvesmojuši slaveno mākslinieku Nikolaju Rērihu un pazīstamo kinorežisoru Andreju Tarkovski.

Foto: © iStockphoto.com

Slovenskas avoti

Divpadsmit Slovenskas svētie avoti vilina ceļotājus no visām pasaules malām. Runā, ka tikai viens malks dziedrā, ledusaukstā ūdens spējot cilvēku piepildīt ar īpašu spēku. Katram avotam esot savas īpašās spējas, kas dziedē, spēcina un atbrīvo no jaunām lietām. Avoti satek ezerā, kura ledainais ūdens neattur no peldes spēka eliksīra meklētājus.

Foto: © Leoco, Dreamstime.com

Vēstures elpa

Izborska

Slovenskas avoti

Zilo ezeru zeme

Senos laikos ezeri esot lidojuši pa gaisu un rūkdami laidušies lejup, tiklīdz izdzirdējuši pieminētu savu vārdu. Teju puse no visiem Latvijas ezeriem „salaidušies” Latgales novadā. Te ir 703 ezeri ar kopējo platību 452,38 km². Latgalē atrodas Latvijas lielākie ezeri Lubāns un Rāzna. Latgale lepojas ar Dīrdzi - dziļāko ezeru visā Baltijā un Polijā – 65,1 m. Ezers stiepjas 11 km garumā, te ir daudz līču un deviņas salas. Kā ezītis ar daudzām adatiņām, tāds ir Ežezers ar kopskaitā 41 salu - lielākām un mazākām, kokiem apaugušām. Daudzām piešķirts savs nosaukums – lielākā ir Lielā Lāča sala, ir arī Lielā Aitu sala, Mazā Teju sala, Kazu sala, Kupra sala, Mīlas sala, Vilkaste un citas. Savukārt Krāslavas pusē, koku ieskaits, apaļš kā dārgakmens gredzenā debesis rāmi spoguļojas Velnezers jeb Čertoks. Tā dzidrais ūdens atvīz neparastās nokrāsās, un grūti noticēt, ka ar ezeru saistās nostāsti, kur iesaistīti pārdabiski spēki. Ar daudziem līčiņiem un astoņām salām vilina skaistais Adamovas ezers. XIX gs. sākumā Adamovas muižas īpašniece Helēna Karaulova ezera krastos atklāja minerālūdens avotu ar dziednieciskām īpašībām. Minerālūdeni nodēvēja par Sv. Helēnas kristālūdeni, un tas ieguva augstākās godalgas Londonas un Parīzes starptautiskajās izstādēs. 1913. gadā ik mēnesi uz ārzemēm eksportēts vairāk nekā 100 000 pudelju šī maģiskā spēka ūdens. Starp Latgales pakalniem saulē vizuļo Rušons, Siverss, Cirma un citi ezeri.

Pleskavas apgabalā lielākais ir Pleskavas ezers uz Krievijas un Igaunijas robežas. Tā platība ir 709 km². Šaurš ezers Lemmijeris kā kanāls savieno Pleskavas ezeru ar slaveno Peipusu.

Fonā – Rāznes ezers ar skatu uz to no Maltas - Kaunatas lielceļa
Foto: Bulterjers

Velnezera rotaļas

Rāznes ezers

Stropu ezers

Adamovas ezers

Ezeri

Velnezera rotaļas

Runā, ka ezeram esot kosmiska izcelsme un īpaša enerģētika, kas izraisot dažādus dīvainus notikumus. Šejienes ļaudis ezeram labprātāk iet ar likumu.

Vairāk informācijas Aglonas UAC. Tāl. **+371 65322100**

Rāznas ezers

Latviešu pasaku meistaram Kārlim Skalberim ir teikta par Rāznas ezera izcelsmi. „Vecos labos laikos te dzīvoja Rasna – svētmeita vai teiksmainā avotu laimīga, es vairs labi neatceros... sen tas bija, ļoti sen. Kādu rītu, laimes brīdī gaviļēdama, tā apgāzusi krūzi ar ūdeni šajā ielejā, un radās ezers, kas vēl šodien mirdz visiem par prieku”.

Vairāk informācijas Rēzeknes pilsētas, Rēzeknes un Viļānu novadu TIC. Tāl. **+371 64622222**

Foto: Aleksandrs Lebedis

Stropu ezers

Stropu ezers Daugavpils teritorijā ir pilsētņieku un pilsētas viesu iecienīta atpūtas vieta. Stropu ezera peldvietai piešķirts Zilais karogs, kas ir pasaulē populārākais tūrisma ekosertifikāts. Tas apliecina, ka ūdens kvalitāte atbilst visiem standartiem, par drošību rūpējas glābšanas dienests un apkārtnē ir labiekārtota. 2013. gadā Stropu ezers ir vienīgais Austrumlatvijā, kas saņēmis Zilo karogu.

Vairāk informācijas Daugavpils novada TIC. Tāl. **+371 65422818**

Ežezera taka

Ezera austrumu daļā ir īpatnēja vieta – Simočkas vārti, kur ledus neizveidojas pat skarbākajā ziemas laikā. Vasarā ezera krasti piemēroti lieliskai atpūtai dabā.

Vairāk informācijas Dagdas TIC. Tāl. **+371 65681421**

Foto: Jānis Ozers

Dziļais Drīdzis

Valda uzskats, ka Drīdzis esot pirms Ledus laikmeta izveidojusies upe. Drīdzis ir īsts atradums makšķerniekiem, jo te mīt vairāk nekā 14 zivju sugu.

Vairāk informācijas Krāslavas TIC. Tāl. **+371 65622201**

Foto: Aleksandrs Lebedis

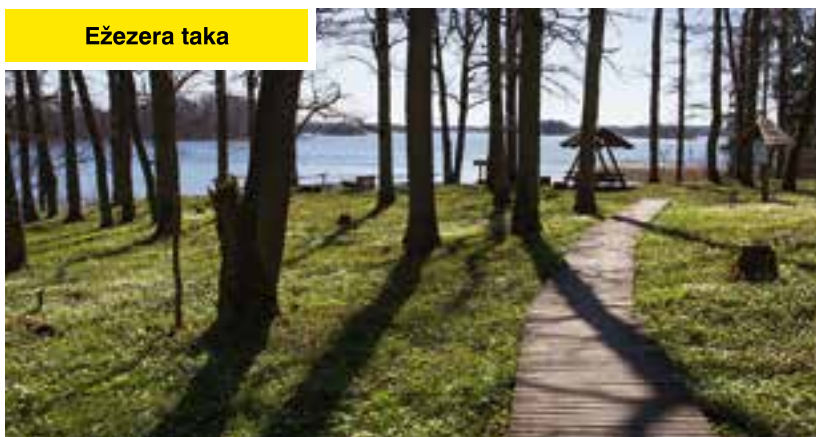
Adamovas ezers

Viena no iecienītākajām atpūtas vietām Rēzeknes apkaimē. Te dabas skaistuma pārpārēm un vieta, kur smelties enerģiju ilgam laikam. Ne velti te atrasti minerālūdens avoti.

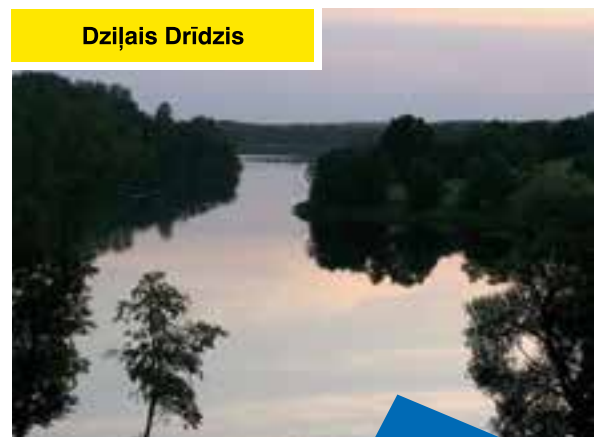
Vairāk informācijas Rēzeknes pilsētas, Rēzeknes un Viļānu novadu TIC. Tāl. **+371 64622222**

Foto: Jānis Vidmants

Ežezera taka

Dziļais Drīdzis

Lubāns

Lielākais Latvijas ezers, kas kopā ar apkārtējo mitrāju teritoriju aizņem 813 km² platību (pats ezers - 80,7 km²) un atzīts par unikālu Eiropas un pasaules nozīmes dabas kompleksu. Lubāna klāni jeb mitrāji (purvi, slapjas plavas un mitri meži) 78 000 ha platībā ir vieni no lielākajiem Eiropā. Te mīt 236 putnu sugas, no kurām 51 ierakstīta Latvijas Sarkanajā grāmatā. Ar 23 zivju sugām ezera ūdeņi ir īsta paradīze zvejniekiem. Var noķert pat 30 kg smagas karpas. Lubāna ezera mitrājs bija pirmā apdzīvotā vieta Latvijas teritorijā Akmens laikmetā. Te atrastas ap 30 senās apmetnes, kas dēvējamas par baltu civilizācijas šūpuli. Senie ļaudis darinājuši dzintara rotas, kas atrastas izrakumos. Savdabīga ir Lubāna ezera vide un stāsti.

Vairāk informācijas Rēzeknes pilsētas, Rēzeknes un Vīlānu novadu TIC. Tālrunis: **+371 64622222**
Foto: Jānis Ozers

Bāka

Dizaina vide

Ezeri

Bāka

Lubāna ezera krastā, pussabrukusās ūdenssūkņu stacijas vietā, nekaitējot apkārtnējam videi, Latvijas un Lietuvas Pārrobežu sadarbības programmas ietvaros tapis moderns ūdens tūrisma attīstības centrs „Bāka”. Uzkāpiet tornī un vērojiet putnus! Brauciet ar kuteri vai baudiet zivju zupu, kas pēc senām receptēm čuguna podā vārīta uz dzīvas uguns!

Dizaina vide

Uz „Bāku” ved asfaltēts ceļš, un tā ir lieliska vieta svinībām, konferencēm un aktīvai atpūtai. No konferenču un izstāžu zāles paveras skaists skats uz ezeru un Kvapānu dīķiem. „Saimes” istabas virtuvē varēsiet pagatavot svaigi noķerto lomu, bet skaistākos sapņus izsapņot „Ūdens” vai „Vēju” istabā. Visas telpas iekārtotas vienotā un oriģinālā dizainā.

Pludmale

Saules sasildītas zeltainas smiltis, viegls vējš un atsvaidzinoša peldē. Aptuveni 2 km no „Bākas” koka laipu taciņa aizved uz labiekārtotu pludmali. Te ir visas atpūtniekiem domātās ērtības: pārģērbšanās kabīnes, ugunsкура vietas, galdi, soli, atkritumu urnas un biotualetes. Peldvietā ezera smilšu pamatne tik glāsmaina un ūdens tik dzidrs.

Zvejniekiems

Īdeņa ir Latvijā vienīgais zvejniekiems, kas neatrodas pie jūras. Ciema mājas izvietotas nevis gar ceļa malām, bet gan ezera krastā, jo satiksmēi izmantoja laivas. Mājām ir niedru jumti, un uz ezera pusi nav logu, lai vēji neizpūš siltumu. Ciemā atrodas zvejnieku saimniecība „Zvejnieki”, kas vienlaikus ar savu pamatnodarbošanos piedāvā dabas tūrismu, naktsmītnes, pirts priekus un gardas pašu kūpinātas zivis.

Pludmale

Zvejniekiems

Atpūtas iespējas pie ūdeņiem Latgalē un Pleskavas apgabalā

Lielajā fotoattēlā – viena no laivu piestātnēm Ciriša ezerā netālu no Aglonas estrādes
Foto: Bulterjers

Palkino

Agļona

Latgales ezeri radīti tam, lai pie tiem atpūstos un ļauts dabas valdzinājumam. Bezrūpīga laiskošanās smilšainā pludmalē, pelde spirdzinošā ūdenī, romantisks izbrauciens ar laivu un saulrieta vērošana ezera krastā, kad vienīgā skaņa apkārtnē ir sienāžu sisināšana. Kaut tikai viena diena pavadīta šādā paradīzē līdzīgā stūrī, un cilvēks jau sasmēlies enerģiju un pozitīvas domas ilgam laikam. Gan Latgales reģionā, gan kaimiņos esošajā Pleskavas apgabalā ezeri ir dabiski un nepārveidoti, ūdens ir dzīvs un nepiesārņots, ne velti te mīt tik daudz zivju. Arī putni izvēlas apmesties ezeru tuvumā, jo šeit tos netraucē urbānās vides radītie trokšņi. Mūsu ezeri ir neatvairāmi jebkurā gadalaikā. Sēdēt ezermalā zeltainā lapkrītī, vērot uzplaukšam pirmos vizbuļus un sveikt pavasari vai doties izbraucienā ar slēpēm gar ezera krastu, baudot sarmas klātās ainavas. Domājot par atpūtniekiem un tūristiem, ezeru pludmales kļūst arvien sakoņotākas un labiekārtotākas. Jums būs nodrošināta ērta pieeja ezeram, ierīkotas gērbtuves, izveidota aktīvās atpūtas zona sporta aktivitāšu cienītājiem, rotaļu laukumi bērniem, uzstādīti soli un galdi, citviet izveidotas laipas un laivu piestātnes. Būs padomāts arī par drošību. Projekta „Tūre pa Latgali & Pleskavu” ietvaros līdz 2013. gada vasaras beigām tiks labiekārtotas 19 pludmales Latgales reģionā un 5 pludmales Pleskavas apgabalā.

Palkino

Smoļina ezera pludmale Pleskavas apgabala Palkino sādžā izveidota, īpaši domājot par bērnu un jauniešu aktīvās atpūtas iespējām. Labiekārtotas tiek arī citu ezeru pludmales.

Aglona

Visās tūristu apmeklētākajās vietās Latgales reģionā tiek izbūvētas un izveidotas arvien jaunas atpūtas vietas pie ūdeņiem. Arī Aglonā, kuras vārdu pazīst visā pasaulē.

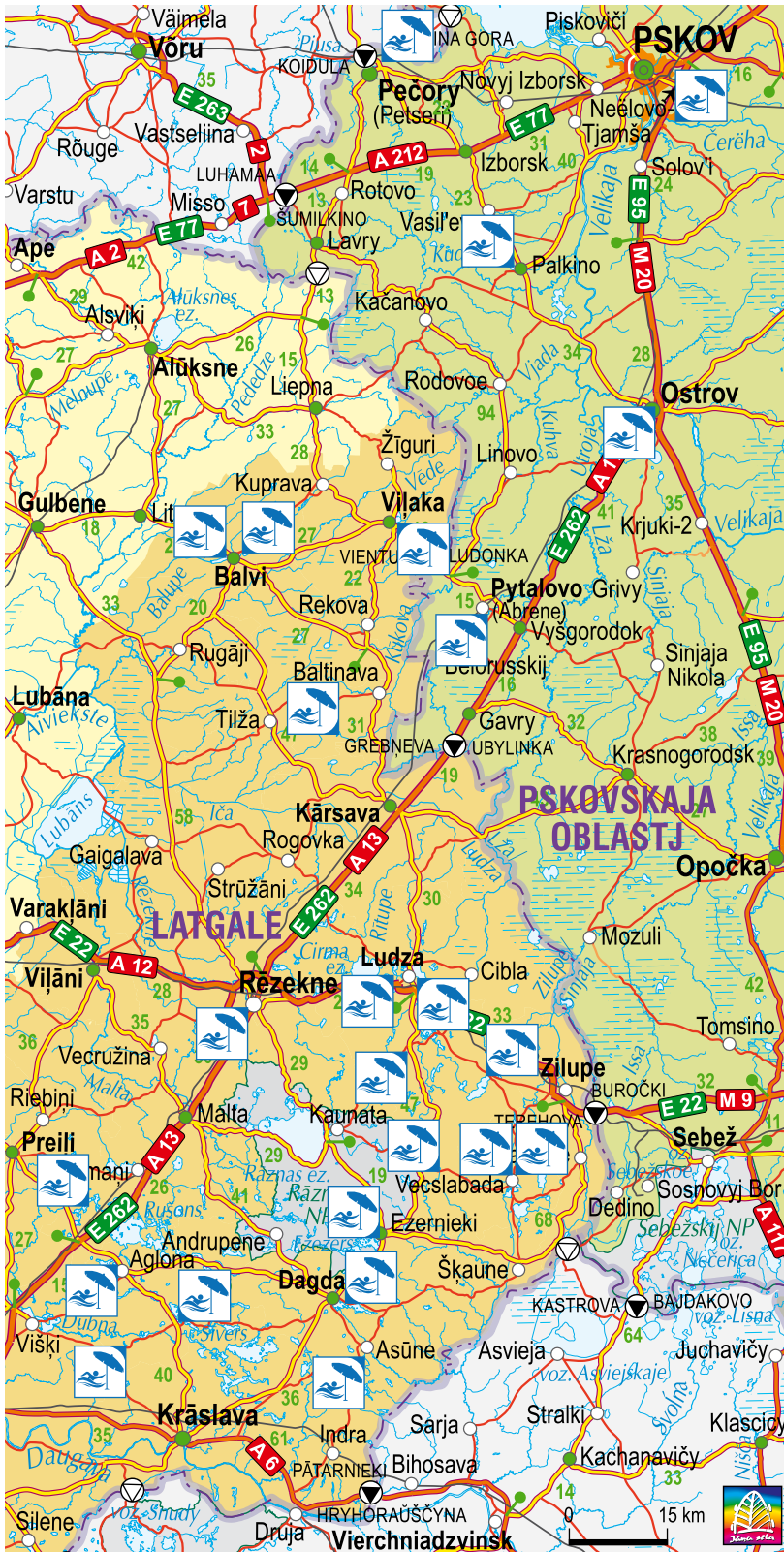
Raudiņu ezers

Lielākā daļa pie Latgales ezeriem esošo viesu namu un kempingu piedāvā laivu izbraucienam pa ūdeņiem vai makšķerēšanai.

Foto: Jānis Vidmants

Raudiņu ezers

Projekta "Tūre pa Latgali un Pleskavu" ietvaros līdz 2013. gada beigām labiekārtojamās pludmales

Tuvāk mākoņiem

„Aiz ezera augsti kalni...”, dzied latgaliešu tautas dziesmā. Vislabāk Latgales ainavisko šarmu baudīt, lūkojot to no augšas. Nav jābūt putnam, lai paceltos gaisā, pietiek uzkāpt kādā no Latgales augstienēm. Te atrodas četri no 15 lielākajiem Latvijas pauguriem: Lielais Liepu kalns, Dzerkaļu kalns, Dubuļu kalns un Karaļu kalns. Tik mazu nieku atpaliek Mākoņkalns, kas iegūlis Rāznas ezera tuvumā. No Mākoņkalna muguras paveras iedvesmojošs skats uz Rāznas ezeru. Ziemā slēpotājus un snovotājus aicina Eglukalna, Sāra kalna un Sauleskalna labiekārtotās trases.

Fona attēlā – skats no Mākoņkalna uz Rāznas ezera plašumiem
Foto: Bulterjers

Mākoņkalns

Lielais Liepu kalns

Mākoņkalns

Mākoņkalns jeb Padebešu kalns slejas 247,4 m augstumā. 1252. gadā Livonijas ordenis paugura virsotnē uzcēla senāko krustnešu cietoksni Latgalē – nostāstiem apvīto Volkenbergas pili. Līdz mūsdienām saglabājušies tikai lielā aizsargmūra sienas fragmenti un sakrītusi apakšzemes eja. Lai uzkāptu kalnā, jādodas pa stāvu taku ar koka kāpnēm.

Vairāk informācijas Rēzeknes pilsētas, Rēzeknes un Viļānu novadu TIC. Tālr. **+371 64622222**

Lielais Liepu kalns

Lielais Liepu kalns ir augstākais kalns Latgalē un trešais augstākais Latvijā – 289,3m. Savukārt kalna virsotnē uzbūvēts 34 m augsts koka skatu tornis, kas ir lielākais Latvijā. Dažādos līmeņos tornī izvietotas 9 skatu platformas. Tā ir augstākā skatu vieta Latvijā – 323 m virs jūras līmeņa. No kalna pakājes līdz tornim izveidota 830 metrus gara taka ar vairākām atpūtas vietām, kur piesēst un atvilkt elpu.

Vairāk informācijas Rēzeknes pilsētas, Rēzeknes un Viļānu novadu TIC. Tālr. **+371 64622222**

Foto: Aleksandrs Lebedis

Zilā krāsa

Agrā pavasarī, kad tikko nokūsis sniegs, un ezeri, atbrīvojušies no ledus važām, uzsit pirmo vilnīti, Latgales pakalnu nogāzes iekrāsojas zilā krāsā. Tie ir zilie vizbuli, dzelteniem vidūčiem, kas ziedlapiņu krāsu šķiet pieskaņojuši ezeru zilgmei. Un augstieņu virsotnēs no zemes izspraukušies asniņi sveicina gājputnus, kas atgriežas mājup.

Aglonas Alpi

Vai 13 rūķišu namiņi? Nē, tie ir labiekārtoti kempinga namiņi atpūtas kompleksā „Aglonas Alpi” gleznainā Raudiņu ezera krastā. Aglonas pakalnu mežā izbūvēta šķēršļu pārbaudījumu taka, ko tautā dēvē par „Meža kaķi”. Rāpies, lien, kāp, karājies, šūpojies un iegūsti adrenalīna devu ilgam laikam!

Vairāk informācijas Aglonas UAC. Tālr. **+371 65322100**

Foto: Jānis Vidmants

Eglukalns

Kā vēsta nosaukums, Eglukalns apaudzis ar egļu mežu. Tā augstums ir 220,1 m, un virsotnē izbūvēts 25 m augsts skatu tornis, no kura labi redzams viens no dzidrākajiem Latvijas ezeriem - Sventes ezers un pat 12 km attālās Daugavpils baznīcu torni. Te izveidota kalnu slēpošanas bāze ar dažāda garuma un sarežģītības trasēm un plašām atpūtas iespējām.

Vairāk informācijas Daugavpils novada TIC. Tālr. **+371 65422818**

Zilā krāsa

Aglonas Alpi

Eglukalns

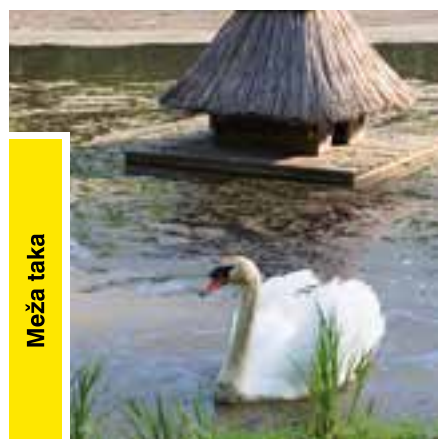

Daugavas loki

Vienīgā vieta Latvijā, kur Daugava saglabājusi savu dabīgo tecējumu, ir dabas parks Daugavas ielejā no Krāslavas līdz Naujenei. Te upe met astoņus lielus lokus, katru 4 – 6 km garumā. Parks „Daugavas loki” ir vieta ar mūsu tautai īpašu kultūrvēsturisko vērtību. Naujenes novadpētniecības muzejs 2012. gadā uzsāka Ginesa rekordu cienīgu projektu, aicinot ikvienu piedalīties Latvijā lielākā musturdeķa veidošanā. Ar to pēc vairākiem gadiem plānots pārklāt Daugavu no viena krasta līdz otram vietā, ko dēvē par „Daugavas vārtiem”, kur upes platums ir 500 – 600 m.

Vairāk informācijas Daugavpils novada TIC. Tālr. **+371 65422818** un Krāslavas TIC. Tālr. **+371 65622201**

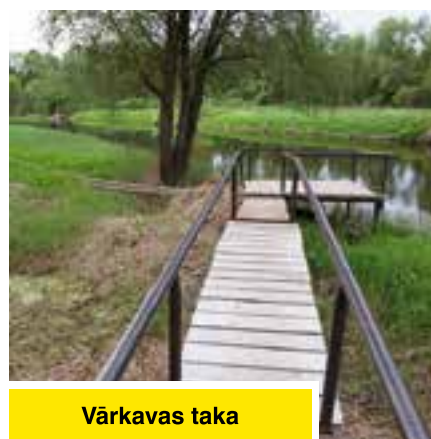
Foto: Jānis Ozers

Meža taka

Purva taka

Vārkavas taka

Meža taka

Ielejā, kas noaugusi ar vareniem kokiem, izveidots meža ainavu parks „Pilskalnes Siguldiņa”. Šeit izstaigājamas vairākas mācību takas: Sprīdiša taka bērniem ar 32 koka skulptūrām, taka „Vēstures liecinieki” ar I Pasaules kara atstāto mantojumu, Purva taka pāri dzērveņu purviņam un Augšzemes ainavu taka gar 6 ezeriem un avotiem.

Foto: Vineta Ozere

Purva taka

Neliels, bet ar daudzveidīgu augu un dzīvo būtnu pasauli ir Andrupenes purvs. 750 m garā koka laipu taka līkumo cauri purvam un aicina iepazīt dažādos sūnu veidojumus, tuvumā aplūkot noslēpumainos akačus, pabrīnīties par kukaiņēdāju puķi raseni, pasmaržot vaivariņus, uzzināt, kas ir purva vārnkāja, un rudenī nogaršot dzērvenes.

Vairāk informācijas Dagdas TIC. Tālr. **+371 65681421**

Vārkavas taka

Gar niedru ieskautajiem Dubnas krastiem aizvijas Vārkavas taka. 3,5 km garumā te iekļauti 5 novada kultūrvēstures un 15 dabas objekti. Izvēlieties sev sirdij tuvāko ekskursijas tēmu – paplašināt zināšanas par floru un faunu, izpētīt dzīvi plavā, iejusties dendrologa lomā, iepazīt ārstniecības augus vai nodarboties ar pētniecību Dubnas upes apkārtnē.

Vairāk informācijas Preiļu TIC. Tālr. **+371 65322041**

Daugavas loki

Iespaidīgākie skati uz Daugavas loku unikālo ainavu paveras, raugoties uz tiem no putna lidojuma.

Foto: Mihails Ignats

Stiglovas grava

Stiglovas strauta grava nominēta par Latvijas 2013. gada ģeoloģisko objektu. Tē ir stāvas nogāzes un 3–4 m augsti smilšakmens atsegumi. Gravā aug ap 60 dažādu augu sugu. 2 km garajā gravas posmā atrodas lielais Stiglovas akmens ar 28,7 m³ lielu virszemes daļu. Saglabājušies arī ierakumi no 1919.–1920. gada partizānu atbrīvošanas cīņām.

Vairāk informācijas Viļakas novada TIC. Tālr. **+371 29213878**

Foto: Aleksandrs Lebedis

Daugavas loki

Stiglovas grava

Zemeņu, putni un savvaļas zirgi

Daudzveidīga ir Latgales daba un iespējas to izbaudīt. Iekļaujiet savā ceļojumu maršrutā kādu no Latgales daudzajām dabas takām un papildiniet savas zināšanas par floras un faunas mūžam noslēpumaino pasauli.

Apbrīnojiet staltbriežus un to cēlos ragus briežu dārzā Rugājos, vērojiet putnus Višķu pagastā, kur, starp citu, dzimusi Krievijas ķeizariene Katrīna, vai unikālajā Dvietes palienes dabas parkā, kur mīt arī savvaļas zirgi un govīs. 2013. gada pavasarī Dvietē izveidojās iespaidīgs atvars, kas kā nieku „aprija” milzīgus ledus gabalus. Dvietes atvara video [Youtube.com](https://www.youtube.com) tika reģistrēti ap 5 milj. skatījumu.

Zemeņu smaržu un garšu gan ziemā, gan vasarā piedāvā Aglonas novada zemnieku sētas „Zemeņu krastiņi” saimnieki, kas Geranimovas-Ilzas ezera krastā izveidojuši atraktīvu un savdabīgu zemeņu pasauli un iekārtojuši dabas izziņas takas. Bet, ja jūsu bērni spītīgi uzskata, ka piens rodas veikalā, atvediet viņus uz „Zemeņu krastiņiem”. Te, plavās ar leknu zāli, ganās visistākās brūnaļas, un ikviens var noraudzīties un varbūt pat iemēģināt roku piena slaukšanā. Tikko slaukts piens garšo pavisam citādi, tas pārpilns dabas dzīvinošā spēka, kā mums tik ļoti pietrūkst ikdienā. Atliek tikai ļauties piedzīvojumiem!

Foto: Bulterjers

Dvietes paliene

Staltbriežu dārzs

Dvietes paliene

Dabas parks „Dvietes paliene” ir viena no lielākajām un labāk saglabātajām dabisko upju palienēm Latvijā un Eiropā. Plūdu laikā ūdens mazajā Dvietes upītē var celties par 6 metriem.

Vairāk informācijas Dvietes senlejas informācijas centrā.
Tāl. **+371 26109353**

Staltbriežu dārzs

Rugāju pagasta „Mežsētās” 200 ha platībā izveidots šķirnes staltbriežu dārzs, kur mitinās ap 350 šo skaisto dzīvnieku, kopā ar tiem arī vairākas mežacūku saimes. Ap dārzu uzcelti 15 skatu torņi. Netālu, 12 ha platībā, atrodas zivju dīķi, kur noķeramas treknas karpas, ūsaini sami, stores, laši, zuši un vēži.

Vairāk informācijas Rugāju novada TIC. Tāl. **+371 26355954**
Foto: Aleksandrs Lebedis

Putnu tornis

Putnu vērošana Latvijā kļūst arvien populārāka. Tiek rīkoti dažādi pasākumi – putnu dienas, specializētas ekskursijas, skaitīšana un putnu vērošanas sacensības. Šobrīd Latvijā reģistrētas 355 putnu sugas. Putnu vērošanu vislabāk novērot no speciāla torņa. Sazinieties ar vietējiem tūrisma informācijas centriem, lai uzzinātu par torņu atrašanās vietām un interesējošajā laikā aktīvākajām putnu sugām. Neaizmirstiet binokli!

Zemeņu taka

„Zemeņu krastiņi” viesmīlīgā saimniece aicina doties pa Zemeņu taku un satikt Zemeņu karalieni, laumiņu un labo raganu. Savukārt Koku takā apgūsiet prasmi sarunāties ar kokiem un uzņemt to spēcinošo enerģiju.

Piena slaukšana

Tīcat vai ne, bet „Zemeņu krastiņos” var apgūt kādu pavisam senu prasmi – izslaukt gotiņu. Silts, smaržīgs piens, čurkstēdams tek spainī, un saimniece vēlīgi aicina to nobaudīt. Vai pilsētnieki zina, kā garšo īsts, tikko slaukts piens?

Vairāk informācijas Aglonas UAC. Tāl. **+371 65322100**

Zemeņu taka

Putnu tornis

Piena slaukšana

Rotko - Latgales zvaigzne

Daugavpils Marka Rotko mākslas centrs

Daugavpils Marka Rotko mākslas centrs

Marks Rotko (1903 – 1970), istajā vārdā Markus Rotkovičs, dzimis Daugavpilī, ir viens no XX gs. pasaulē zināmākajiem māksliniekiem. 1913. gadā ģimene pārcēlās uz ASV. Rotko bija liela nozīme pēckara glezniecības attīstībā ASV, un viņš izveidoja t.s. Ņujorkas skolas abstraktā ekspresionisma virzienu. Ar Rotko darbiem lepojas pasaules ievērojamākie muzeji, to vidū arī Marka Rotko mākslas centrs Daugavpilī.

Centrs atklāts 2013. gada 24. aprīlī. Tas izveidots atjaunotajā Daugavpils cietokšņa Artilērijas arsenāla ēkā un ir lielākais mākslas centrs Latvijā. Ap 2000 m² platībā izvietotas izstādes un ekspozīcijas, kas dalītas četros sektoros. Rotko sektorā izstādīti viņa bērnu Keitas Rotko Prizelas un Kristofera Rotko deponētie 6 oriģināldarbi. Izveidota Rotko klusuma telpa, videozāle, Rotko darbu reprodukciju un digitālā ekspozīcija. Bibliotēkā ir ap 400 unikālu grāmatu par mākslu. „Centrs piedāvā stāstu par Rotko – kā viņa dzīvi un radošumu ietekmējusi apkārtējā vide, bērnības atmiņas Daugavpilī, kā veidojusies Rotko personība un daiļrade,” norāda Inga Goldberga, centra mārketinga vadītāja. Rotko sektora apskatei nepieciešamas vismaz 45 minūtes.

Otrs sektors veltīts laikmetīgajai mākslai, trešais ir atvēlēts mākslas projektiem, ceturtais – novadnieku darbu ekspozīcijām. Viens no Rotko mākslas centra darbības virzieniem ir Radošo industriju klubs – platforma radošo iniciatīvu atbalstam reģionā. Mākslas centrā atvērta kafējnīca „Arsenāls” un bērnu telpa.

Vairāk informācijas Daugavpils Marka Rotko mākslas centra mājaslapā www.rothkocenter.com vai pa tālr. **+371 65430273** vai **+371 29455008**
Foto: Bulterjers

1. Marka Rotko 6 darbu oriģinālekspozīcija
2. Meditācijas brīdis Klusuma telpā
3. Daļa no interaktīvās ekspozīcijas par Rotko dzīvi
4. Rotko centrā atrodas darbnīcas un rezidences māksliniekiem
5. Bibliotēka aicina ielūkoties unikālās mākslas grāmatās
6. Te ir vieta vairākām izstādēm un Latgales novada mākslinieku ekspozīcijai

4

3

5

6

Līvānu stikls

Pirmo reizi Līvānu jeb tolaik Līvenhofas stikla fabrikas vārds vēstures avotos minēts 1887. gadā. Pārdzīvojusi dažādus laikmetus, vairākkārt apturējusi ražošanu un atkal atsākusi to, fabrika kopš 2008. gada klusē. Līvānieši ir apņēmības pilni saglabāt kādreizējās stikla fabrikas tradīcijas, kas līdz ar fabrikas slēgšanu pamazām tiek aizmirstas. No fabrikas bijušās administrācijas telpām uz Līvānu Latgales mākslas un amatniecības centru pārcēlies vēsturiskais stikla fabrikas muzejs. Tas dibināts 1979. gadā, bet jaunajās telpās atklāts 2013. gada 12. aprīlī. Tā ir unikāla iespēja vienkopus aplūkot stikla fabrikā ražotus, ap 3000 unikālu mākslas darbu, kas tapuši vairāk nekā 100 gadu garumā, sākot no vienkāršas formas pudelēm, kas tapušas fabrikas darbības sākumā, līdz dizainiski sarežģītiem meistardarbiem. Centra telpās stikla fabrikas muzejam atvēlēta plaša un gaiša, mūsdienīgi iekārtota telpa. Tas ļauj vēl labāk aplūkot ikvienu eksponātu un priecāties par daudzveidīgās krāsu gammas radīto iespēli.

Vairāk informācijas Līvānu TIC. Tālr. **+371 65381856**

Fonā - stikla mākslinieces Ingas Salmiņas darba tuvplāns

Foto: Jānis Vidmants

6

1. Stikla māksliniece darbā

Inga Salmiņa ir stikla māksliniece, kas strādā Latgales Mākslas un amatniecības centrā Līvānos. Kūst stikls, un šķidrā masa vijīgi pārtop mākslinieces iedvesmas radītos tēlos. Inga labprāt dalās savā pieredzē un centra viesiem piedāvā ielūkoties gan stikla pasaules noslēpumos, gan pašiem pagatavot kādu stikla nieciņu.

2. Mūžīga vērtība - stikla rotas

Gaumīgas un oriģinālas ir Latgales stikla meistarū darinātās rotas. Bezgalīgas ir stikla pērliņu kombinācijas un krāsas. Atliek ļauties valdzinājumam un atrast sev piemērotākās. Stikla rotām modes pasaulē ir mūžīga vērtība.

3. Dizains bez robežām

Savulaik Līvānu stikla fabrika lepojās ar savu dizaineru radošajām idejām un eksperimentiem, kas padarīja slavenu fabrikas vārdu. Līvānu stikls bija pazīstams gan ar bezkrāsainu, gan krāsainā stikla produkciju. Stikla izstrādājumi ceļoja uz daudzām pasaules valstīm, tostarp uz stikla vēsturisko dzimteni Ēģipti.

4. Iespaidīga stikla lustra

Ikvienu šīs iespaidīgās stikla lustras sastāvdaļu veidojis meistars – stikla pūtējs. Var tikai apbrīnot meistara prasmi un ieguldīto darbu, radot simtiem ideāli vienādu sastāvdaļu. Tās savienotas vienotā gaismas ķermenī, kas pārvērš interjeru līdz nepazīšanai.

5. Līvānu stikla sadzīves trauki

Bez ērtiem, parocīgiem un glītiem stikla traukiem sadzīvē neiztikt. Līvānu stikla vāzes un saldumu trauki vēl joprojām saglabājušies daudzās ģimenēs. Šķiet, šis stikls būs daudz izturīgāks par daudziem mūsdienu konkurentiem, kas pat pēc neliela trieciena saplīst gabalos.

6. Sastingusī pasaule zem kupola

Laiks apstājies, zem vitrīnām sastindzis vesels laikmets. No tējas glāzēm, karafēm, petrolejas lampu cilindriem un vējlukturu stikliem līdz termosu kolbām, bezkrāsainiem kristāla traukiem, kas kvalitātes ziņā līdzinājās pasauleslavenajam Bohēmijas kristālam, gaismas ķermeņiem, svečturiem, akvārijiem un vāzēm. Bet labāk visu ekspozīciju redzēt savām acīm.

Foto: Jānis Ozers

7. Līvānu stikla muzeja fasāde

Foto: Vīneta Ozere

7

4

5

3

Radošās oāzes

Par Latgales amatniekiem var droši teikt – tie ir ļaudis ar zelta rokām. Amatniecība latgalešiem ir „asinis”, prasmes pārmantotas no paaudzes paaudzē un izslīpētas kā dārgakmeņi. Savulaik veidojās podnieku, audēju, rotkaļu, kalēju, mucinieku, kokgriezēju, pinēju, mēbeļu meistarū un citu arodu pratēju dzimtas. Starp citu, visgreznākās un ornamentiem bagātākās rotaslietas Latvijā valkāja latgaļi. Savukārt vissenākais Latgalē bija kalēja amats. Mūsdienā Latgalē amatniecība joprojām ir lielā cieņā. Aktīvi darbojas trīs lieli amatniecības centri: Latgales Mākslas un amatniecības centrs Līvānos, Ludzas Amatnieku centrs Latvijas senākajā pilsētā Ludzā un Daugavpils Māla mākslas centrs. Te viesmīlīgi tiek gaidīti ikviens, kas vēlas uzzināt, apskatīt un pašrocīgi izmēģināt dažādas aroda prasmes.

Vairāk informācijas par Ludzas Amatnieku centru - Ludzas TIC. Tālrunis: **+371 65707203**

Ludzas amatnieku un viru darbu foto: Jānis Vidmants

Informācija par ekspozīciju „Amatnieki Latgalē” - Līvānu TIC. Tālrunis: **+371 65381856**

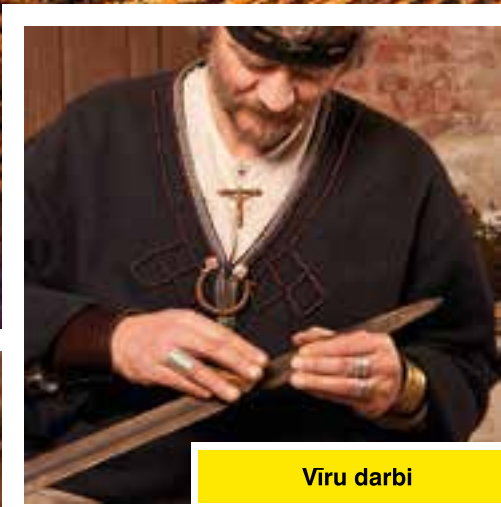
Ekspozīcijas kopskats foto: Jānis Ozers

Par Daugavpils Māla mākslas centru vairāk informācijas Daugavpils novada TIC. Tālrunis: **+371 65422818**

Keramikū darbu ekspozīcijas kopskats foto: Vineta Ozere

Amatu mājieta

Vīru darbi

Meistara aura

Pinumi

Sievu darbi

Amatu mājvieta

Līvānos amatniecības centrs izveidots 2003. gadā – vietā, kur atradusies barona Līvena 1533. gadā celtā Līvānu muiža. Te iekārtotas keramikas, stikla un tekstilmākslas darbnīcas, kopš 2013. gada 12. aprīļa te atvērts Līvānu stikla muzejs. Vecās muižas klēti iekārtota ekspozīcija „Amatnieki Latgalē”, kurā aplūkojama arī garākā josta Latvijā – 94 m.

Meistara aura

Ludzas amatnieks Sajimons Ķipļuks ir vienīgais meistars Latvijā, kas gatavo peternes – no līnu auklām pītas vīzes. Savas pirmās peternes viņš nopina pusaudža gados un vilka tās ziemā, uz skolu ejot. Meistars arī veido dažādus pinumus no klūdžiņām, darina izstrādājumus no koka un sien pirts slotas.

Vīru darbi

Ludzas amatnieku centra „virsaitis” un galvenais stāstnieks Ēriks Kondrāts pin grozus, izgatavo rotas un veic citus vīru darbus. Viņš arī pārzina latgaļu senos ēdienus un interesējas par to gatavošanas tradīciju vēsturi. Amatnieku centra viesus viņš cienā ar gardu, īstā Latgales kukrņā (virtuvē), lielā katlā vārītu zupu.

Pinumi

Latgales pinumu meistarū rokās ārēji tik necilās kārkļu klūdžiņas pārtop visdažādākajos priekšmetos. Noder gan ikdienai, gan kā dekoratīvs interjera elements.

Sievu darbi

Čaklākās Latgales rokdarbnieces auž, šuj, ada un darina brīnumjaukas lietas. Autentiski latgaļu tautas tērpi un līnu apģērbi, koši adījumi, austas prievītes, jostas un citi piederumi iegādājami Ludzas amatnieku centrā.

Māla darbi

Latgale un tās keramikas tradīcijas ir nešķiramas. Ikvienā amatniecības centrā, ikkatrā vietā, kur notiek kāda radoša darbošanās, klāt būs arī keramika. Par godu šai senajai amatniecības un mākslas nozarei Daugavpilī, kādreizējā tramvaju depo vietā izveidots Māla mākslas centrs.

Māla darbi

“Baltic Raku” un smalkās māla vibrācijas Daugavpilī

Rūdītā keramika ir neparasta, unikāla tehnika ar vairāk nekā 600 gadu ilgu vēsturi. Līdz XIX gs. sākumam tā bija izplatīta Baltijas valstīs, Baltkrievijā un atsevišķos Krievijas apgabalos. Tās unikalitāte ir īpašā pēcapedzinājuma tehnika, kur ar ķīmiskajiem metāla oksīdiem bagātinātās stiklveida glazūras vietā izmantots rudzu miltu ieraugs. „Pilnīgi ekoloģiska tehnika, kas bija iespējama tikai tur, kur auga rudzi un ļaudis ēda melno rudzu maizi,” saka māksliniece keramiķe Ilona Šauša. Mūsdienās šī tehnoloģija atkal kļūst aktuāla, un Daugavpils Māla mākslas centrs ir vienīgā vieta Baltijā, kur izveidota pēc šādas tehnoloģijas darinātu darbu ekspozīcija.

Vārds „raku” ir japāņu hieroglyphs, ar ko apzīmē līdzīgu keramikas tehniku. Japānā to izmanto tējas ceremonijas traukiem, un tai ir ap 400 gadu ilga vēsture. Savs raku veids ir arī amerikāņiem, kas to atklāja pirms gadiem 50. Raku keramikas principi visur ir līdzīgi – no māla veidotos traukus strauji izņem no krāsns un karstus, vēl kvēlojošus, atdzesē ūdenī vai svaigā gaisā. Japāņi šim nolūkam izmanto zaļo tēju, amerikāņi sausas lapas, bet baltieši – rudzu miltu ieraugu. Apmeklējot Mālu mākslas centru, var nobaudīt aromātisku zāļu tēju no “Baltic Raku” tehnikā veidotas krūzītes un iegādāties to savā īpašumā.

Par Daugavpils Māla mākslas centru vairāk informācijas Daugavpils novada TIC. Tālr. **+371 65422818**
Foto: Jānis Ozers

Līga Čibīle

Ilona Šauša

Nellija Dzalba

Ilona Šauša

Profesionāla māksliniece un kultūras projektu menedžere, biedrības „Baltic Raku” vadītāja. Līdztekus keramikai viņa ar prieku piedalās dažādu mākslas projektu, tostarp starptautisku multifunkcionālu mākslas projektu īstenošanā. Ikviens tiek aicināts izbaudīt šajā centrā valdošo māksliniecisko gaisotni. Te dūc podnieka ripas, skan tautas mūzikas instrumenti, dzirdami tautas deju soļi, vēl citviet notiek radošas nodarbības, bet nedēļas nogalēs te sabrauc kāzinieki. „Jūs varēsiet iemēģināt roku mālu veidošanā un varbūt izdosies redzēt, kā darbojas Latgalē lielākais podnieku ceplis,” sola Ilona un lūdz tūristu apmeklējumus Māla mākslas centrā pieteikt iepriekš.

Līga Čible

Ikdienā viņa ir Daugavpils pilsētas galvenā māksliniece vietniece, bet no darba brīvā laikā Līgas sirds pieder dekoratīvi lietišķajai mākslai. „Strādāju ar dažādiem, arī netradicionāliem, materiāliem – papīru, diegiem, kabeljiem. Aizraujos ar keramikas transformāciju mūsdienu modernās mākslas instalācijas objektos,” saka māksliniece. Viņas darbi dāvāti Borisam Grebenščikovam, Marka Rotko dēlam Kristoferam u.c.

Nellija Dzalba

Nellija pārstāv jaunākās paaudzes keramiķu saimi. Absolvējusi Daugavpils Universitātes Mūzikas un mākslas fakultāti. Ar keramiķi Nellija darbojas kopš 2006. gada, un māls, pēc Nellijas domām, ir fantastisks materiāls, ko var dažādi izmantot. „Man patīk gatavot dažādus nieciņus – krelles, auskarus, pogas, arī māla lampas,” atklāj jaunā keramiķe.

Mairita Folkmane

„Esmu eksperimentētāja un izmēģinu dažādas tehnikas, atšķirīgus materiālus,” sevi raksturo Mairita. Viņas aizraušanās ir prasme garīguma ideju transformēt materiālā objektā. Mairita ir pārliecināta – mākslai jāizstaro pozitīvā enerģija, tad uz to ir patīkami lūkoties. Šobrīd par savu materiālu viņa dēvē porcelānu, kas pārtop unikālos mākslas izstrādājumos.

Mairita Folkmane

Dzīvais Latgales māls

Latgales māls ir valkans, spīdīgs un tīrs, podnieka prasmīgie pirksti nejut ne gruzīti, ne akmentiņu. Šāds māls ir kā Dieva dāvana, tas ļauj meistarā piešķirtajai formai, pārņemot par to, ko pazīst kā Latgales keramiku. Viena no raksturīgākajām Latvijas nacionālās kultūras vērtībām ar tradīcijām simtiem gadu garumā. Latgales novadā mīt podnieku dzimtas, kur šis arods pārņemots paaudzū paaudzēs un dzimtas uzvārds kalpo kā savdabīgs zīmols. Paši rok mālu, paši mīca, un paši kurina savu cepli. Pie īstiem Latgales podniekiem viss notiek pa īstam un ceplja atvēršana ir liels notikums ikvienam. Daudzi podnieki aicina būt klāt šajā maģiskajā brīdī, kad no ceplja tiek izcelti visskaistākie māla darinājumi. Latgaleši ir viesmīlīgi ļaudis, un podnieki „neslēpj sveci zem pūra”. Arī jums būs iespēja izjust māla pieskārienu rokām, piesēsties pie ripas un radīt savu māla brīnumu, tāpat kā fotoreportāžā to dara keramiķis Valdis Pauliņš Krāslavā. Viņš labprāt aicina interesentus būt klāt arī ceplja atvēršanā. Ņemot vērā podnieka darbu specifiku, pie meistariem lūgums pieteikties vismaz nedēļu iepriekš.

Vairāk informācijas par keramiķiem Latgalē:

Ēriks Kudlis – Ludzas TIC. Tālr. **+371 65707203**

Foto: Jānis Vidmants

Valdis Pauliņš – Krāslavas TIC. Tālr. **+371 65622201**

Foto: Jānis Ozers

Valentīns Peļko – Daugavpils novada TIC. Tālr. **+371 65422818**

Foto: Jānis Ozers

Evalds Vasilevskis – Rēzeknes pilsētas, Rēzeknes un Viļānu novada TIC. Tālr. **+371 64622222**

Foto: Aleksandrs Lebedis

Valdis Pauliņš

Keramika

Valdis Pauliņš

Keramiķis Valdis Pauliņš ir vienīgais Latgalē, kas mūsdienās izmanto senu tehnoloģiju – keramikas izstrādājumu „ietīšanu” bērza tāsi.

Ēriks Kudlis

Ludzas amatnieku centra keramiķim Ērikam Kudlim sirdij tuvas tradicionālas, Latgalei raksturīgās trauku formas un krāsas.

Valentīns Petjko

Mākslinieks ar dabas dotu māla un formas izjūtu. Veidojis Latgales keramikai veltītu pieminekli, kas šobrīd rotā Davgavpils gājēju ielu.

Evalds Vasilevskis

Latvijas Kultūras fonda kopas „Pūdnieku skūļa” dibinātājs. Savus darbus apdedzina pēc seniem paņēmieniem - bedres tipa ceplī svēpējuma tehnikā.

Valentīns Petjko

Ēriks Kudlis

Evalds Vasilevskis

GORS – pirmā un vienīgā akustiskā koncertzāle Latvijā atrodas Rēzeknē

GORA radošais koncepts – Latgales vēstniecība, centrs, kurā vienkopus rada un vēsta Latgales stāstu. Projekta būtība – apvienot pašus jaunākos izklaides industrijas un arhitektūras standartus ar kultūras nama funkcionalitāti, sniedzot iespēju baudīt pasaules līmeņa koncertus un iedzīvotājiem ikdienā saņemt pakalpojumus, kādus tradicionāli snieguši kultūras nami, savukārt Latgales viesiem – atklājot reģiona kultūras mantojumu visā tā krāšņumā.

Lielajā attēlā – GORA galvenā fasāde
Foto: Jānis Ozers

GORS ir pirmā no pašiem pamatiem būvētā daudzfunkcionālā koncertzāle Latvijā. Tās celtniecību uzsāka 2011. gadā, bet atklāja 2013. gada maijā. Te satiekas kultūras un mākslas veidi, vēsture un vērtības. GORS ir dzīvesvieta ne tikai visam senajam un vērtīgajam, kas dzīvo Latgalē, te atspoguļojas arī pasaules nozīmīgākās tendences. Šī ir vieta, kas dod impulsu, iedvesmo, liek lepoties ar paveikto pašiem latgaliešiem, kā arī ieinteresē un aizrauj citus - braukt ciemos, pētīt, baudīt te radīto un stāstīt savus stāstus. Latgaliešu valodā vārds „gors” nozīmē „gars”, kas iesākumā ir netaustāms, bet šajā centrā top saredzams, sataustāms un sadzirdams.

GORA ēku, kuras arhitektūrā jūtama skandināvu ietekme, veido trīs apjomi, kas savstarpēji kontrastē ar atšķirīgiem fasāžu risinājumiem materiālu un krāsu ziņā. Šeit atrodas divas akustiskās koncertzāles – Lielā zāle ar 1000 sēdvietām un Mazā zāle ar 220 sēdvietām. Abu zāļu projekts izstrādāts, sākotnēji veicot akustikas aprēķinus. Centrā atrodas horeogrāfijas zāle, orķestra mēģinājumu telpa, mūzikas ierakstu veikals, dzimtsarakstu nodaļa, restorāns dzīves baudīšanai un telpas eksperimentiem, orķestra, koru un deju kolektīvu mēģinājumiem.

1. Skats uz horeogrāfijas zāli –

šeit skan deju soļi – tautiski, laikmetīgi, moderni un klasiski.

2. Austrumu fasāde –

plaši izmantotas stikla konstrukcijas, kas uzsver centra sabiedrisko raksturu un sniedz vēl vairāk gaismas.

3. Ieskandināšanas koncerts –

Jāņa Ivanova mūzikas vidusskolas un Latgales vēstniecības GORS apvienotais simfoniskais orķestris gatavojas ieskandināšanas koncertam 2013. gada 19. maijā. Pie diriģenta pulks - Jānis Staņečis.

Foto: Aija Eriņa

4. Interjera elements –

centrālās kāpnēs, kur betons mijas ar stiklotiem elementiem.

Vairāk informācijas Rēzeknes pilsētas, Rēzeknes un Viļānu novadu TIC. Tālr. **+371 64622222**

Dzīvā vēsture

Vieta, kur gadsimti sastopas, kur senās tradīcijas sadzīvo ar mūsdienu vidi, ar iespēju baudīt sirreālās izjūtas, ko piedāvā pārceļšanās pagātnē – tāda ir Latgale. Daudzi latgalieši pametuši dzimto sētu un devušies pasaulē laimi meklēt. Un tēva nama durvis paliek vējā virinoties. Tie, kas paliek, sirdsapziņas motivēti un aiz cieņas pret pagātnes mantojumu, vāc atstātās senlietas, veido ekspozīcijas un piedāvā tās aplūkot citiem. Tā daudzās lauku sētās izveidojušās savdabīgas ekspozīcijas, kas atšķiras no tradicionālu muzeju piedāvātā, jo veidotas no sirds, bez akadēmiski uzliktiem „grožiem”. Iepazīstiet privātas senlietu kolekcijas, dungojiet līdz latgaliešu tautas dziesmas, iemēģiniet roku ar seniem darbarīkiem un uzklausiet stāstus, kā „toreiz šeit bija”.

Privātkolekcijas un mazie muzeji nereti Latgalē ir atvērti pēc brīvā grafika, tādēļ apmeklējumus gan individuāli, gan grupās lūdzam pieteikt vismaz trīs dienas iepriekš.

Foto: Bulterjers.

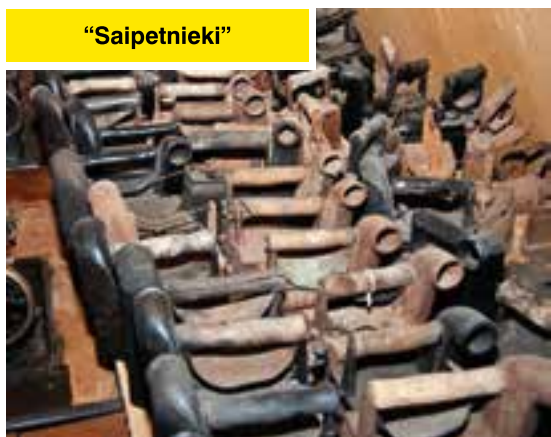
Latgaļu sēta

“Vēršukalns”

“Saipetnieki”

Laika liecinieki

Latgaļu sēta

Ja vēlaties iepazīt, kā ļaudis Latgalē dzīvoja XX gs. sākumā, jādodas uz Andrupenes lauku sētu, kur izveidots autentisks Latgales sētas komplekss ar sešām ēkām. Te ir dzīvojamā māja, klēts, smēde, melnā pirts, rija un kūts. Viss kā senos laikos – darbarīki, sadzīves priekšmeti un mēbeles. Etnogrāfisko noskaņu papildina folkloras kopas sniegums un uzvedumi par konkrētu tēmu (kāzas Latgalē, apdziedāšana).

Laika liecinieki

Atmiņas par padomju laikiem raisa dažādas emocijas. Vieniem tā ir nezināma pasaule, citam nostalgiskas jaunības atmiņas, vēl kādam vienkārši pagātne. Andrupenes lauku sētā izveidots stūritis ar tuvākā un tālākā apkārtnē savāktiem padomju laika priekšmetiem.

Vairāk informācijas Dagdas TIC. Tālr. **+371 65681421**

Kultūrvēstures muzejs “Vēršukalns”

Muzejs izveidots vecā lauku mājā Susāju pagastā. Te izveidota zemnieku istaba, kur aplūkojami agrāko laiku sadzīves priekšmeti. Līdzās mājai atjaunota klēts, kur izveidota novada amatnieku darinājumu pastāvīgā ekspozīcija. Muzejā regulāri tiek rīkoti dažādi kultūras pasākumi.

Vairāk informācijas Viļakas novada TIC. Tālr. **+371 29213878**

“Saiņpetnieki”

Latgalē viens no lielākajiem privātajiem senlietu muzejiem ar senu darbarīku, braucamrīku, saimniecības inventāra un tehnikas kolekciju. Visi eksponāti saimnieka paša gādāti, laboti un spodrināti.

Vairāk informācijas Rugāju novada TIC. Tālr. **+371 64546674**

Foto: Aleksandrs Lebedis

Trejādie “Cīrulīši”

Saimnieks piedāvā aplūkot trīs atšķirīgu objektu grupas. Pirmkārt, tā ir senu motociklu kolekcija. Braucamie ir tehniskā kārtībā un ik gadu piedalās Ziemeļlatgales rallijā. Otra grupa – agrāko laiku darbarīki un saimniecības lietas. Trešais objekts – dzīvojamā ēka ar senlaicīgu interjeru un veco laiku kroga mini ekspozīciju ar XX gs. sākuma pudeļu un etiķešu kolekciju.

Vairāk informācijas Viļakas novada TIC. Tālr. **+371 29213878**

Trejādie “Cīrulīši”

Maizes pielūgsme un “Kulinārais mantojums”

Maize nav tikai ēdiens vien, tā ir tautas bagātība un Dieva svētība. Kad Latgales zemnieks devās graudus sēt, tad uzvilka visbaltāko kreklu, tūrma malā noņēma cepuri un pateicībā paklanījās – Dievam un dabai. Rudenī iesētajā rudzu graudiņā slēpjas liels spēks – kā mazs, zaļš asniņš tas pārlaiž Latgales bargo ziemu, un nākamajā vasarā te līgojas rudzu druva, pārpilna zelta vārpu. Latgales saimnieces maizi cep pēc paaudžu paaudzēs mantotām receptēm, mīklu mīca ar rokām, klaipus liek uz kļavu lapām un šauj īstā mūra maizes krāsni. Tāds kukulis ir pilns spēka un labu domu. Daudzos tūrisma objektos var nobaudīt gan svaigi ceptu maizi, gan doties aizraujošā Latgales „kulinārā mantojuma” piedzīvojumā. Lai labi garšo!

Fonā – Andrupenes sētā ceptā graudu maize – bezgala garda, sātīga un skaista
Foto: Bulterjers

Saldumu valstība

Vingliemeži

Bebra spēks

Kūpinātas zivis

Maizes namiņš

Saldumu valstība

Saldumu namiņā „Dzīles” rosās izdaudzīnāta maizes un dažādu gardumu cepēja Aina Barsukova. Gan ģimenes, gan tūristu grupas var pieteikties uz cepšanas darbnīcām. Piemēram, 2 stundu laikā apgūsiet picas cepšanas prasmi un pagatavosiet, iespējams, pirmo torti mūžā. Jāpiesakās 3 – 4 dienas iepriekš.

Vairāk informācijas Kārsavas TIP. Tālr. **+371 29327265**

Vīngliemeži

Nomaldīties nevar – perfektas norādes aizvedīs jūs uz vīngliemežu audzētavu „Ošu mājas” Preiļu pievārtē. Būs ekskursija un degustācija, bet piemiņai varat iegādāt suvenīrus ar vīngliemežu tematiku.

Vairāk informācijas Preiļu TIC. Tālr. **+371 65322041**

Bebra spēks

Bebrenē bebri ir goda vietā. Līdzās plašai informācijai par bebru dzīvi, ir iespēja degustēt dažādi pagatavotu bebra gaļu. Īpaša delikatese ir vēsturiskajā melnajā ķēķī kūpināta bebra aste. Zelta vērts ir bebru dziedzeru uzlējums – brīnumlīdzeklis pret daudzām kaitēm.

Vairāk informācijas Dvietes senlejas informācijas centrā. Tālr. **+371 26109353**

Kūpinātas zivis

Lubānas ezers bagāts ar zivīm un pie vietējiem zvejniekiem kūpinātās svaigās zivis ir tik gardas, ka mēli var norīt. Tāpat kā zivju zupa, ko „Zvejnieku” mājās vāra milzīgā čuguna katlā uz dzīvās uguns. Pietiks 50 ēdājiem.

Vairāk informācijas Rēzeknes pilsētas, Rēzeknes un Viļānu novadu TIC. Tālr. **+371 64622222**

Maizes muzejs

Aglonas maizes muzejs ir vienīgais Baltijā. Tā saimniece Vija Kudiņa iepazīstina ar maizes tapšanas ceļu no grauda līdz gatavam kukulītim. Vijas zināšanas par maizi ir unikālas. Muzejā savākts simtiem lietu, kas saistītas ar graudu pārstrādi un maizes cepšanu. Tiek piedāvāta kulinārā mantojuma programmas ar ēdieniem latgalešu gaumē.

Vairāk informācijas Aglonas UAC. Tālr. **+371 65322100**

Maizes namiņš

„Mežinieku mājas” Maizes namiņa vecajā krāsni saimnieces uzraudzībā jūs varat izcept savu rudzu maizes kukulīti. Vienā cepšanas reizē izcepšies 8 kukulji, ko paņemt līdzī vai nobaudīt uz vietas. Nogaršojiet arī 14 veidu mājas sierus un mājās brūvētu alu. Maizes cepšanai lūgums pieteikties vismaz nedēļu iepriekš.

Maizes muzejs

Medus, ogas, zāļu tējas, alutiņš un mājas vīns

Latgales dabas vide ir lieliski piemērota ekoloģiskai saimniekošanai. Bagātīgi ziedošas pļavas bitēm un ārstniecības augu vācējiem, plaši lauki ogulāju krūmiem, purvi dzērveņu audzēšanai un tīrumi pašbrūvētam miežu alum. Jo īpaši Latgales pierobežā daba ir neskarta un tīra kā avota ūdens, lauksaimniecības modernizācijas skarbos pieskārienus te nejut. Tas ļāvis attīstīties biškopībai, un līdzīgi kā Šveices Alpu kalnu neatņemama sastāvdaļa ir govīs, Latgales pierobežas lauku ainavu papildina bišu stropi. Bioloģiskās saimniecības „Kramiņi” pļavās vien medu vāc ap 100 bišu saimes. Šeit saimnieki piedāvā doties saldā ceļojumā pa medus un bišu valstību. Ja vēlaties nogaršot svaigi lasītas dzērvenes, jādodas uz saimniecību „Paipalas”. Te saktotā purvā piecu dažādu šķirņu Kanādas dzērvenes iejutušās kā mājās. Savukārt Kotleru vīna ciemā vīndare Irēna Koleda aicina nobaudīt glāzi mājas vīna, kas darīts pēc senām receptēm no pašaudzētām upenēm, baltajām un sarkanajām jānogām. Mājas siers jāiegādā pie lauku māju „Upenīte” saimniecības – būs lielisks ciemakukulis.

Fonā – medus no zemnieku saimniecības „Paipalas”

Foto: Bulterjers

Dzērveņlauki

Bišu valstība

Aveņu noslēpums

Upeņu veltes

Mājas siers

Labu apetīti!

Dzērveņlauki

Rūpīgi koptas un laisītas dzērvenes nogatavojas rudenī, un, saulē mirdzinot apaļos sāņņņus, aicina ikvienu ogotāju. "Paipalu" saimnieks sola – ogu pietiks visiem.

Vairāk informācijas pie Baltinavas tūrisma organizatora.
Tālr. **+371 29364993**

Bišu valstība

Saimniecībā „Kramiņi” piedāvā bišu dravas apskati, medus produktu degustāciju un iegādi, vaska sveču lišanu un pašu filmētu video par bišu dzīvi. Piesakoties ciemos laikus, saimniecei var pasūtīt medus kūku.

Vairāk informācijas Kārsavas TIP. Tālr. **+371 29327265**
Foto: Rolands Zelčs

Upeņu veltes

Upenes ir īsta C vitamīna „bumba”, tām piemīt daudz ārstniecisku īpašību. Lauku mājās „Upenīte” cienā ar upeņu ievārījumu, upenēm ar putukrējumu, upeņu tēju, morsu un vīnu. Garšīgi, veselīgi un spirdzinoši.

Mājas siers

Sātīgs un Joti garšs ir „Upenīte” saimnieces sietais govs piena mājas siers. Pat izsmalcinātākie pilsētas gardēži tā kvalitāti vērtē kā izcilu.

Vairāk informācijas Aglonas UAC. Tālr. **+371 65322100**
Foto: Vineta Ozere

Aveņu noslēpums

Vindares Irēnas Koledas lepnums – aveņu vīns, kas izpelnījies īpašu atsaucību. No ogām top marmelādes un citi kārumi. Bez konservantiem un citiem māksliem uzlabotājiem.

Vairāk informācijas Preiļu TIC. Tālr. **+371 65322041**

Tā top alus

Dainis Rakstiņš alus darīšanas prasmi mantojis no sava tēva. Latgalešu alus top no miežiem un apiņņiem, gatavošanas process sastāv no vairākiem posmiem. Ja gribat piedalīties kādā no tiem, jāpiesakās vismaz mēnesi iepriekš.

Vairāk informācijas Balvu TIC. Tālr. **+371 64522597**

Tējas veselībai

Zemnieku saimniecības „Kurmiši” piedāvājumā ir 35 tēju veidi un plavās līdzās Latvijas augiem labi jūtas augi no Ziemeļamerikas, Tibetas, Altaja kalniem, Turcijas u.c. Uzzināsiēt daudz vērtīgas informācijas un nobaudīsiēt zāju tējas.

Vairāk informācijas Krāslavas TIC. Tālr. **+371 65622201**
Foto: Ivars Geiba

Tējas veselībai

Latgale – pirts lielzeme

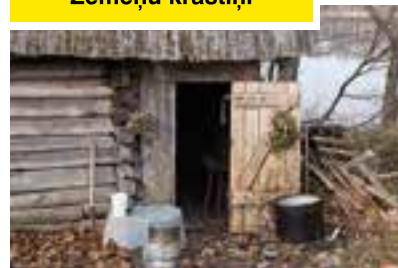
Uz pirti Latgalē ļaudis devās kā uz baznīcu, jo līdztekus miesas attīrīšanai, atjaunojās arī dvēsele. Latgalē cieņā ir melnā jeb dūmu pirts, kur krāsni veido akmeņu krāvu, zem kura dedzina malku. Pirtij nav dūmvada, un dūmi izplūst pa logu un durvīm, nokvēpinot sienas un griestus. Otrs pirts veids ir melnbaltā, kas darbojas līdzīgi, tikkai dūmi netiek telpā, tos ielaiž skurstenī. Baltajā pirtī kurina malkas krāsni, kas uztur karstus pirts akmeņus. Lai arī šajā ceļvedī piedāvājam ielūkoties tikai 7 pirtīs, reāli pirts ir katra latgalieša mājās un viesu namā, un Latgalē pirtī iet reizi nedēļā.

Viesu namā „Mežinieku mājas” atrodas 2 pirtis un Latvijas „Pirts skolas” Latgales filiāle, kur apgūstams pirtnieka arods profesionālā līmenī. Pats saimnieks Jānis Mežinieks ir izslavēts pirtnieks. Viņš „uz aci” spēj noteikt, kādas pirts procedūras konkrētajā brīdī cilvēkam nepieciešamas, un, kas nonāk Jāņa rokās, tiek izpērts ar 24 dažādu augu slotiņām. Toties pirtniece un zāļu sieva Kristīne Šišlova no „Turku pirts ciema” piekopj senus un nedaudz maģiskus pirts rituālus. Savus viesus Kristīne aicina kopīgi ievākt ārstniecības augus. Jūsu salasīto viņa pārvērtīs veselīgā tējā un gatavo paciņu aizsūtīs jums uz mājām. Savukārt „Zemeņu krastiņi” pirtī jūs gaida zemeņu rituāls, „Jāņu” pirtī attīrīsiet savu enerģētiku, bet „Čiekuros” saņemsiet masāžu ar māla podiņiem. Pirts rituālu pilnīgai izbaudīšanai vēlams pietiekties vismaz mēnesi iepriekš, grupās līdz 6 cilvēkiem.

Fonā – pirts „Jāņi” meldros ieskaudā laipa
Foto: Jānis Ozers

“Zemeņu krastiņi”

Kristīne un rūķi

“Mežinieku mājas”

Kristīne un rūķi

“Turku pirts ciema” pirtniece Kristīne prot sarunāties ar rūķiem. „Latgalešu rūķi nav nekādi Norvēģijas troļļi. Mūsu rūķi ir labsirdīgi, bet, ja tos nokaitina, tie mēdz atbrieties kā mazi bērni, kaut ko paņemt, noslēpt. Rūķiem garšo saldumi, grāmatas un labs vīns,” stāsta Kristīne.

Vairāk informācijas Livānu TIC. Tālr. **+371 65381856**

“Mežinieku mājas”

Pirts rituāla sastāvdaļa ir kārtīga izmērcēšanās desmitvietīgā koka kublā, kura ūdens papildināts ar ārstniecības augiem. Pēc pirts atslābušie muskuļi vislabāk padodas masāžai, bet āda – skaistumkopšanas kūrei ar dabas veltēm, piemēram, ķermeņa ietīšanai koku lapās, ziedu paklājā vai priežu skuļās. Uz pirti pieteikties var grupas līdz 40 cilvēkiem, jo „Mežinieku mājas” kopā ar Jāni darbojas vairāku pirtnieku komanda.

“Zemeņu krastiņi”

Jums pretī iznāks pati Zemeņu karaliene un aicinās izbaudīt pirts piedzīvojumu. Savdabīgs lauku SPA ar dažādām procedūrām, kur lietāt liktas dabas veltes – zemesnes visdažādākajos veidos, čiekuri, baltie māli no vietējā ezera u.c. „Pabarosiet ādu, atjaunosiet imunitāti un veldzēsiet dvēseli,” sola pirts saimniece.

Vairāk informācijas Aglonas UAC. Tālr. **+371 65322100**

“Jāņi”

Pirtnieks Jānis ikdienā ir kordirģents, bet pirtniecībā viņam ir sirdslieta. Pirtnieks apguvis ājūrvēdu, ko apvieno ar Latgales pirts dzīvesziņu.

Vairāk informācijas Rēzeknes pilsētas, Rēzeknes un Viļānu novadu TIC. Tālr. **+371 6462222**

“Upenīte”

Tradicionāla Latgales “melnā pirts”.

Vairāk informācijas Aglonas UAC. Tālr. **+371 65322100**

“Jāņi”

“Upenīte”

“Čiekuri”

„Pirtiņā dzīvo gariņš, un, ienākot pirtī, ar to jāsasveicinās,” pamāca saimnieki. Pirts saimnieki ir seno baltu zīmju enerģētiskās sistēmas praktiķi. Šīm zīmēm ir maģisks spēks.

Vairāk informācijas Rēzeknes pilsētas, Rēzeknes un Viļānu novadu TIC. Tālr. **+371 6462222**

“Akmeņi”

Pirts un brīvdienų māja vienuviet ar plašām aktīvās atpūtas un ekotūrisma iespējām. Jūsu rīcībā ir gleznaina apkārtnē, pļavu golfs, laukums sporta spēlēm, bet ziemā var doties slēpojumā apkārt ezeram.

Vairāk informācijas pie Ciblas tūrisma organizatora. Tālr. **+371 28317569**

“Čiekuri”

“Akmeņi”

Makšķernieku paradīze

Latgalē tāpat kā pārējās Latvijas novados makšķerniekiem novēl „Ne asakas!”. Par lomu bagātību gan grēks sūdzēties. Daudzie Latgales ezeri un cauri plūstošā Daugava pārpilni visdažādāko zivju sugu. Kādas nu kuram kārojas. Līdakas, zandarti, karpas, līņi, asari, raudas, brekši un citas. Daugavas dzīles Latgales pusē iecienījuši sami, laši un meža vimbas. Ja laimējas, no ūdeņiem var izcelt īstas milzenes. Tiesa, lai makšķerētu, kā visur jāievēro savi noteikumi. Spiningot un doties ar laivu ezerā var tikai, sākot no 1. maija, aizliegts zvejot ar tīkļiem. Latgalē ir ezeri, kur makšķerēšanai nepieciešams iegādāties licenci. Tas ir Rāznas ezers pie Rēzeknes un Krāslavas novadā Dagdas, Indras un Sīvera ezers. Turklāt Rāznas ezerā drīkst doties tikai laivas ar elektriskajiem dzinējiem. Gūtais loms nedrīkst pārsniegt 5 līdakas, 5 zandartus un 5 kg asaru.

Ziemā aizsalušie ezeri vilina zemledus makšķerēšanas entuziastus. Latgale ir īsta makšķernieku paradīze – skaista daba, klusums un mazliet mežonīga, neskarta ainava. Ūdens šļaksti gar laivas malu, viegla vēja pūsma un bezgalīgs miers. Te pazūd laiks un ikdienas steiga, esi tikai tu un daba.

Vairāk informācijas par licencētas makšķerēšanas iespējām Daugavpils novadā – Daugavpils novada TIC. Tālr. **+371 65422818**. Lielajos attēlos – zveja Stropu ezerā pie Daugavpils.
Foto: Jānis Ozers

Zemledus zveja

Pie Lubāna

Zemledus zveja

Ziemas Latgalē ir bargas, un ezeri pārkļājas ar biezu ledus kārtu. Zemledus makšķerniekus jeb bļītkotājus sals nebaida, apbruņojušies ar pamatīgu ekipējumu, tie gatavi stundām sēdēt uz ledus, lai tiktu pie kārotā loma. Katru gadu šurp brauc bļītkotāji pat no otras Latvijas malas. Runā, ka Latgalē ķertās zivis esot gardākas.

Pie Lubāna

Viens no makšķernieku iecienītākajiem ezeriem ir plašais Lubāns. Ezera ūdeņos mīt ap 20 zivju sugu, un tukšā nepaliek neviens makšķernieks, gan krastā zvejot, gan ar laivu ezerā iebraucot. Lubāna krastos dzīvojošie zvejnieki pēc senām paražām paši kūpina zivis un piedāvā tās nobaudīt uz vietas vai iegādāties līdzīgai ņemšanai. Interesanti aplūkot arī zivju kūpinātavas.

Vairāk informācijas Rēzeknes pilsētas, Rēzeknes un Viļānu novadu TIC. Tālr. **+371 64622222**

Zveja Nirzas ezerā

Viens no skaistākajiem Ludzas apkaimes ezeriem. Šurp dodas makšķernieki, kas vēlas baudīt neskartu dabu un agrus saullēktus, kad ezera virsma vēl tāta vieglā miglas plīvurā un vienīgā skaņa ir klusi vilņu šļaksti gar laivas malu. Ezera ūdeņos mājās asari, ālanti, karūsas, lidakas, līņi, plauži, plīči, raudas, repši un ruduļi. Labs loms garantēts.

Foto: Māris Bozovičs

“Ozero”

Ludzas novadā, Šķaunes ezera krastā, atrodas zemnieku saimniecība „Ozero”. Šurp brauc tie, kas vēlas noķert ezera zobainās pavēlnieces lidakas. Šajā ezerā to netrūkst un par populācijas pavairošanu rūpējas pats „Ozero” saimnieks. Ezerā regulāri tiek ielaisti zivju mazuļi. Savukārt makšķernieki te lepojušies pat ar 5 kg smagām lidakām.

Vairāk informācijas Ludzas TIC. Tālr. **+371 65707203**

Foto: Aleksandrs Lebedis

“Ezerzeme”

Pie Nirzas ezera jūs gaida brīvdienu māja „Ezerzemes”. Te īpaši gaidīti makšķernieki ar visām ģimenēm. Kamēr vīri gādās par lomu, pārējie ģimenes locekļi varēs baudīt ainavisko vidi, smilšaino ezera pludmali, aktīvās atpūtas iespējas un vakarā kopīgi doties uz pirti. Līdzās dažādām saldūdens zivīm Nirzas ezerā mīt arī vēži. Vai esat pamēģinājis, kā tie garšo? Vārīti katlā uz ugunsкура ezera krastā, vēl kūpoši un sarkani. Pirms tam gan vēži jānoķer, ko dara, iestājoties krēslai.

Vairāk informācijas Ludzas TIC. Tālr. **+371 65707203**

Foto: Aleksandrs Lebedis

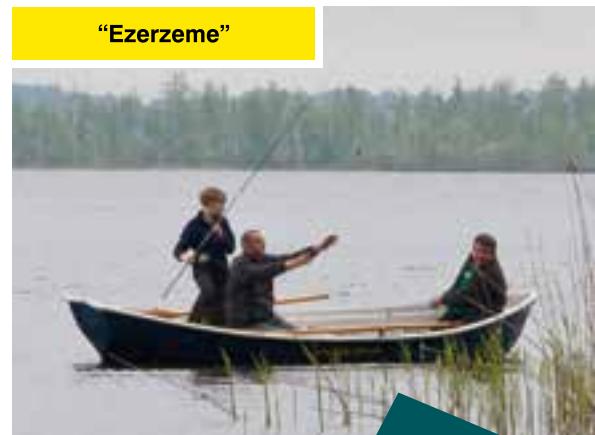
Zveja Nirzas ezerā

“Ozero”

“Ezerzeme”

Aktīva atpūta uz ūdeņiem

Latgales upes un ezeri aicina izbaudīt dažādas aktīvās atpūtas iespējas uz ūdens. Nesteidzīgs brauciens ar laivu ģimenes vai draugu lokā, priecājoties par skaistajiem dabas skatiem. Ekstrēmāka laivošana pa nedaudz mežonīgjiem ūdensceļiem, ko neviens nav sagatavojis tūristu vajadzībām. Traukšanās ar ūdensslēpēm ezeru plašumos, brauciens ar plostu pa Daugavu un pikniku uz tā. Par nepieciešamo inventāru, maršruta izstrādi un cita veida praktisko palīdzību nav jāraizējas. Laivu nomas „Mučas” un „Ezersētas” piedāvās ērtas un drošas laivas, „Baškos” aicina profesionāla ūdenssporta bāze, pie „Beibuka” baudīsiet seno plostnieku izjūtas. Šādu vasaru Latgalē atcerēsieties vēl ilgi.

Pazīstamajā ūdensslēpošanas bāzē „Baški” pie Preiļiem no maija līdz oktobrim gaida ikvienu, kas vēlas apgūt ūdensslēpošanas iemaņas profesionāla trenera uzraudzībā. Izbrauciens ezerā ar ūdensslēpēm ir fantastisks!

Vairāk informācijas par sportisko aktivitāšu iespējām – Aglonas UAC. Tāl. **+371 65322100** un Daugavpils novada TIC. Tāl. **+371 65422818**. Fonā – ūdensslēpošana „Baškos”

Foto: Jānis Ozers

“Baški”

Ūdenstūrisms

“Mučas”

„Mučas” piedāvā iznomāt pilnu aprīkojumu visiem laivotgribētājiem. Divvietīgas tūristu klases smailītes, airi, peldveste un ūdensizturīgi maiši ir mūsu aprīkojuma pamatkomplekts, ko papildina maršruta izstrāde, gida pakalpojumi, nogādāšana līdz brauciena starta vietai un sagaidīšana galamērķī u.c.

Vairāk informācijas Daugavpils novada TIC. Tālr. **+371 65422818**

Foto: Veronika Lokotko

“Beibuks”

Neaizmirstams piedzīvojums būs došanās pa upi kā senajiem plostniekiem ar koka plostu un baudīt Daugavas loku neskarto, krāšņo dabas ainavu. Uz plostā ir galdi, soli, nojume, grils un viss vajadzīgais brauciena drošībai. Nu gluži kā dārza svētki uz ūdens.

Vairāk informācijas Daugavpils novada TIC. Tālr. **+371 65422818**

Foto: Makars Kirikovs

“Ezersētas”

Aglonas pusē, Užuņa ezera krastā gaida brīvdienu māja „Ezersētas”. Atpūtas iespējas visplašākās - sākot no dīķas laiskošanās pludmalē līdz vairāku dienu braucienam ar laivām. Saimnieks palīdzēs izveidot maršrutu vairāku ar ūdenstecēm savstarpēji savienotu ezeru apceļošanai.

Vairāk informācijas Aglonas UAC. Tālr. **+371 65322100**

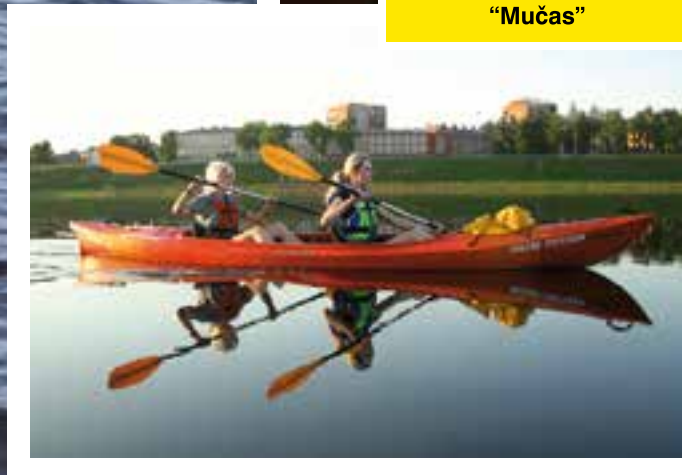
Foto: Ainārs Strelčs

“Mučas”

“Beibuks”

“Ezersētas”

Velomaršruti Latgalē

Apceļojiet Latgali ar velosipēdu! Velotūristiem tiek piedāvātas maršrutu kartes un velosipēdu noma. Dodieties braucienā uz vienu vai vairākām dienām, par naktsmitni izvēloties kādu no viesmīlīgajām brīvdieņu vai viesu mājām. Piedāvājumā velomaršruti dažādām gaumēm, vecumiem un sportiskajai sagatavotībai. Kopējais maršrutu garums – vairāk nekā 700 km.

Foto: Jānis Vidmants

1. Tālie novadi (~ 115 km)

Ceļojums pa tālākajiem Latgales novadiem. Neskarta vide, iespēja izziņāt etnogrāfiskās tradīcijas, pierobežas tuvums, jauns asfalta klājums un reta satiksme.

2. Lielais Lubāns (49,8 km)

Garāks brauciens, ko vērts apvienot ar putnu vērošanu. Iespēja nogaršot svaigi kūpinātas zivis. Daļa maršruta ceļa ved pa Lubāna dambju sistēmu ar vairākām slūžām.

3. Gudro prātu šūpulis (26,8 km)

Iepazīstiet Latgales keramiķu darbu un apmeklējiet Rogovku, kur dzimuši ievērojami Latvijas politiķi un izglītības darbinieki. Pa ceļam ir daildārzi un metālkalēja darbnīca.

4. Adamovas ainavu loks (~ 16,5 km)

Izbaudiet Adamovas ezera gleznaino apkārtni un nopeldieties ezera dziņrajos ūdeņos. Ceļš ved pa lauku apvidu ar izteiktu reljefu.

5. Mazais Ludzas ezers (~ 6 km)

Ludza ir senākā Latvijas pilsēta (dibināta 1177. g.), un maršrutā var iepazīties ar vēsturisko koka apbūvi un pieciem ezeriem, kas ieskauj pilsētu.

6. Vēstures stīga (~ 25,7 km)

Ceļojums Latgales kultūrvēsturē – īpatnēja veidola Sprīņu pilskalns, Ozolmuižas katoļu baznīca, ievērojamā kultūras darbinieka Franča Trasūna muzejs „Kolnasātas”.

7. Latgales virsotne (~ 30 km)

Pa Latgalei raksturīgu ainavu ceļš ved uz trešo augstāko virsotni Latvijā - Lielo Liepu kalnu. Pa ceļam arī teiksmainais Mākonkalns un stāvais Dzerkaļu kalns.

8. Mākoņkalna akmeņu leģendas (~ 16 km)

Jūs gaida tikšanās ar nostāstiem apvītiem seniem kulta akmeņiem. Āžmugura, Platais akmens, Velna pēda, Zirga pēda un Rukmaņu laukakmens. Vēlams pasūtīt arī gida pakalpojumu.

9. Grīvas loks (~ 25 km)

Maršruts dabas ainavu kontrastu cienītājiem. Līvānu pamestā industriālā teritorija un kūdras purvs ar aktīvu ražošanu, ceļš cauri mežam un atpūta lesalnieku ezera krastā.

10. Apkārt Rušonom (~ 54 km)

Maršrutā ietverti vairāki citi apkārtnes ezeri un kultūrvēsturiski objekti – vēsturiski pilskalni, senas muižas un baznīcas. Rušona ezera krastos iekārtotas atpūtas vietas.

11. Ežezera noslēpumi (36 km)

Velotūristus gaida līkumoti lauku ceļi, kultūrvēstures pieminekļi un padomju mantojums. Senas ozolu audzes ar salām bagātā Ežezera krastā un mītiskais Dagdas pilskalns.

12. Ekstremālais loks (120 km)

Velomaršruts vairākām dienām. Bagātīgs apskates objektu klāsts – baznīcas, tostarp Aglonas bazilika, muižas, Latvijā senākās ūdensdzirnavas, pilskalni un dabas takas.

13. Lielais Ģimesnes loks (20 km)

Jauks maršruts Aglonas apkārtnē. Apmeklējiet Aglonas baziliku, baudiet malku dziedinošā Aglonas svētavota ūdens, apbrīnojiet Ruskulu dižakmeni un iepazīstiet Čirīšu hidroelektrostaciju.

14. Apkārt Sīvera ezeram (~ 63 km)

Acis un sirdi priecē ainaviskā vide un neskartā daba. Maršrutā ietverts arī Latvijā dziļākais ezers Drīdzis, Brāslavas pilskalns un vairākas tipiskas latgaliešu sādžas.

15. Dvietes palienes dabas parks (50 km)

Dvietes apkārtnē var pārsteigt ar atšķirīgām ainavām – no visaptverošiem palīem līdz sausām palieņu pļavām. Pavasarī vai rudenī braucieni var apvienot ar putnu vērošanu.

16. Daugavas loki (~ 35 km)

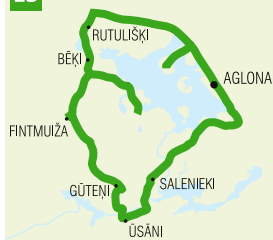
Viena no skaistākajām vietām Latvijā ar unikālu Daugavas senlejas ainavu. Daudzveidīga daba, plašs vēsturisko objektu piedāvājums un daudz pozitīvu emociju.

17. Krāslavas priežu sils (10 km)

Veloceļš cauri majestātiskam priežu silam. Iespēja baudīt dabu no sirds un elpot ar pilnu krūti svaigu, tīru gaisu. Maršruta vidusposmā iekārtota atpūtas vieta ar šūpolēm.

Foto: Jānis Vidmants

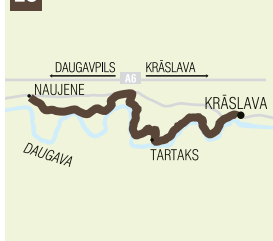
13 Lielais ģimesnes loks

14 Apkārt Sīvera ezeram

16 Daugavas loki

15 Dvietes paliena

17 Krāslavas priežu sils

Izjādes pa dabas takām un sporta sacensības

Pilnībā atslēgties no urbanizētās pilsētas vides un būt harmonijā ar dabu – tāds ir zirgu sētas „Klajumi” saimnieces Ilzes Stabulnieces moto. Viņa attīsta „zaļo” – videi draudzīgo – tūrismu, un zirgi te ir neatņemama sastāvdaļa. Uz „Klajumiem” rast patvērumu no steigas un problēmām var doties ikviens. Arī tie, kas zirga mugurā nekad nav sēdējuši. Ilze iedrošina: „Zirgs izjūt cilvēku, un esmu pārliecinājusies, cik šis dzīvnieks patiesībā ir dvēseliska būtne.” Šeit piedāvā 7 dažādus izjāžu maršrutus pa skaistajām dabas parka „Daugavas loki” takām un tam tuvo apkārtni. Var doties arī 2 - 7 dienu pārgājienos zirga mugurā. „Kas nevēlas jāt, var doties braucienā ar pajūgu. Piedāvājumā arī reitterapija un relaksācija,” aicina saimniece. Izjādes ar zirgiem ir pieejamas arī zirgu sētā “Untumi” – netālu no Rēzeknes.

Vairāk informācijas par izjādēm dabas parkā „Daugavas loki” – Krāslavas TIC. Tālr. **+371 65622201**

Lielajā attēlā – zirgu sētas “Untumi” zirgu mēitene Sallija

Foto: Jānis Ozers

“Klajumi”

“Untumi”

Zirgu sēta "Klajumi"

Zirgu sētas „Klajumi” šarmantā saimniece Ilze Stabulniece aicina visus dabas mīļotājus gan vasarā, gan ziemā baudīt dabas parka “Daugavas loki” ainavas, sēžot zirga mugurā vai arī vienkārši pastaigājoties pa dabas takām un priecājoties par to noskaņu, kuru sniedz zirgu klātbūtne šajā brīnišķīgajā dabas dāvētajā vietā.

Vairāk informācijas Krāslavas TIC. Tālr. **+371 65622201**

Zirgu sēta "Untumi"

Zirgu sētas „Untumi” viesmīlīgā saimniece Ligita Harčevska gaida ikvienu, kas vēlas tuvāk iepazīt zirga un cilvēka saskarsmes pasauli. Piedāvājumā – zirgu izjādes, vizināšana ar zirgiem seglos un zirga pajūgā, apmācības pie profesionāla jāšanas sporta instruktora. „Paši esam sporta meistari jāšanas sportā un varam nodrošināt kvalitatīvu treniņa tehniku. Var saņemt arī reitterapiju,” stāsta Ligita. „Untumos” ir arī kāds īpašs piedāvājums. „Tā ir iespēja novērot stārķus ar īpašām optiskajām ierīcēm. Ļoti interesanti,” atklāj Ligita.

Vairāk informācijas Rēzeknes pilsētas, Rēzeknes un Viļānu novadu TIC. Tālr. **+371 64622222**

Foto: Aleksandrs Lebedis

Zemnieku saimniecība "Čadi"

Uz Dagdas novada saimniecību „Čadi” aicināti tie, kurus interesē jāšanas sports un rīkšotāju sacensības. Jūs sagaidīs Nikolajs Gaillejevs – viens no pieredzes bagātākajiem šīs jomas profesionāļiem Latvijā, aizraujošs stāstnieks. „Ar zirgkopību darbojos kopš 1968. gada. Tēpat uz vietas rīkojam rīkšotāju sacensības un šim nolūkam iekārtots 800 m garš atbilstoši sertificēts celiņš. Vizināšanās te nebūs, tas pa spēkam tikai profesionāli trenētiem cilvēkiem. Toties baudīsi azartisku sacensību gaisotni un uzzināsi daudz jauna,” sola Nikolajs.

Vairāk informācijas Dagdas TIC. Tālr. **+371 65681421**

Zirgu sēta "Kapulejas"

Tilžas pagasta zirgu sētā „Kapulejas” saimnieki Larisa un Andrejs Klitončiki nodarbojas ar zirgu audzēšanu, specializējušies pajūgu braukšanā un rīko zirgu pajūgu sacensības. „Pie mums var doties izbraucienā zirgu pajūgā – pat ar karieti un sporta ratiem, ziemā – kamanām. Bērniem patiks vizināšanās ar ponijiem, tas sagādā prieku arī pieaugušajiem,” smaidot stāsta Larisa. Savukārt Andrejs aicina apmeklēt „Kapulejās” notiekošās zirgu pajūgu sacensības – Latgales čempionātu un Latvijas Jātņnieku federācijas kausa pajūgu braukšanā posmus, kas iemanto arvien lielāku popularitāti.

Vairāk informācijas Balvu TIC. Tālr. **+371 64522597**

“Čadi”

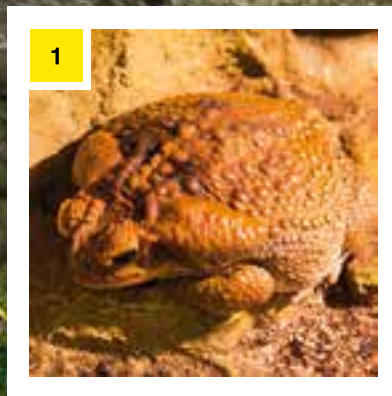
“Kapulejas”

Zooloģiskais dārzs

Šis nav tradicionāls zooloģiskais dārzs, kur apmeklētāji nāk aplūkot dzīvniekus. Bioloģijas un psiholoģijas zinātnieku doktora Mihaila Pupiņa izveidotais *minizoo* Daugavpilī veidots pēc citas koncepcijas. „Vēlējāties, lai cilvēki pēc iespējas vairāk izjustu vienotu saikni ar dabu. Pie mums nav režģu, vairāk izmantojam stiklu un iespēju robežās esam samazinājuši norobežojumus, lai dzīvnieki nejustos kā cietumā. Atsevišķiem dzīvniekiem var arī pieskarties. Vēl kāda īpatnība – ekspozīcija atgādina džungļu vidi, un ir dzīvnieki, kas nav uzreiz pamanāmi, tos jāprot ieraudzīt. Varbūt jāparaugās, kas dzīvo zem saknes, akmens vai kādā spraugā. Kādam izdodas ieraudzīt, kādam ne,” zoodārzu raksturo Mihails.

Kopumā te mīt ap 300 dzīvnieku, pārstāvētas aptuveni 85 sugas, neskaitot tādas niecīgas radības kā kukaiņi, vēžveidīgie, zivtiņas un citi. Neviens dzīvnieks nav noķerts savvaļā un pret savu gribu nonācis nebrīvē. Zoodārzā dzīvo putniņi, nelieli tropu iemītnieki – pērtiķīši, degu, hameleoni un citas radības, rāpo dažādi kukaiņi. Lielā akvārijā aiz stikla zviln krokodils, skraida ķirzakas, lēkā vārdes un ložņā čūskas. „Ģimenes pie mums var ciemoties kaut uzreiz, bet lielākam pulkam lūgums pieteikties iepriekš. Piesakoties, nedaudz iepazīstiniet ar savu nodarbošanos un interesēm, lai varam piedāvāt īpaši jums sagatavotu tematisku ekskursiju,” aicina Mihails.

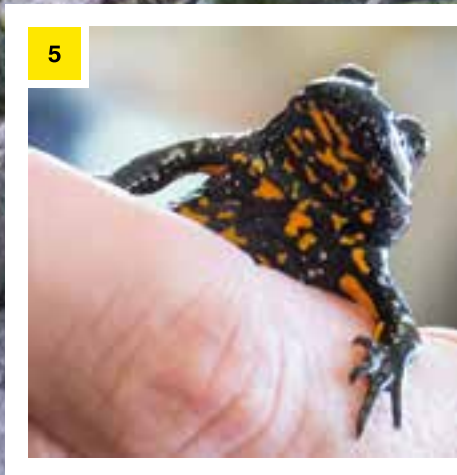

Mihails Latvijā pazīstams kā izmirstošo purva bruņurupuču sugas atjaunotājs. 1985. gadā viņa rokās nonāca pirmais purva bruņurupucis. Padziļināti pētot šo sugu un veicot pavairošanu, pēc teju 30 gadiem, 2014. gada septembrī, savvaļā tiks palaisti pirmie purva bruņurupuči. Mihails ar kolēģiem aktīvi darbojas starptautiskā programmā reto rūpuļu un abinieku aizsardzībai Latvijā „LIFE – HerpetoLatvia”. Projekta mērķis – atbalstīt purva bruņurupuču, gludenās čūskas un sarkanvēdera ugunskrupja sugu saglabāšanos Latvijā.

1. Omulīgs un apaļīgs mākslīgās saules staros sildās jūras krupis (*Bufo marinus*).
2. “Kas gan tur augšā šodien notiek”, prāto Ķīnas mīkstādainais bruņurupucis (*Pelodiscus sinensis*).
3. Kāds noslēpumains puika – leoparda gekons (*Eublepharis macularius*) – lūkojas no pazares apakšas.
4. Sarkanausu bruņurupucis (*Trachemys scripta elegans*) jau drīz varēs izmēģināt dabiskos ūdeņus.
5. Priecājos iepazīties, esmu sarkanvēdera ugunskrupis (*Bombina bombina*) (LIFE-HerpetoLatvia dzīvnieks).
6. Madagaskāras dienas gekons (*Phelsuma madagascariensis*) meistarīgi pielāgojies apkārtnes krāsām.
7. „Pie mums daudzi beidzot pārvar bailes no čūskām,” saka Mihails. Attēlā – brīlanta pitons (*Morelia spilota*).
8. Ar mazliet miegainu aci krokodilu kaimans (*Caiman crocodilus*) vēro apkārtni.

Vairāk informācijas Daugavpils novada TIC. Tālr. **+371 65422818**
Foto: Jānis Ozers

Lelles, skrotis, paintbols un kara laika trofejas

Latgales novads ir kontrastiem bagāts. Līdzās gleznainajām dabas ainavām, krāšņajiem dievnamiem un daudzveidīgajai amatnieku pasaulei, te sastopami kolorīti akcenti. Tie pārsteidz ar unikalitāti, izdomas bagātību un arī noslēpumainības auru. Kura dāma gan spētu pretoties kārdinājumam ietērties senatnīgos princešu tērpos un piedalīties kopīgi ar draudzenēm veidotā fotosesijā, ko piedāvā Preiļu Leļļu muzejs? Savukārt vīriešus vilinās ieroču un dažādu karalietu ekspozīcijas, ko izveidojuši Latgales vīri, kuriem kara vēstures mantojums ir sirdslieta. Latgales zeme slēpj ne vienu vien kara laika trofeju, stāstu vai leģendu. Joprojām šeit atrodamas reālas liecības no abiem pasaules kariem. Karavīrs nevarēja iztikt bez munīcijas, un to padomju armijai savulaik piegādāja Daugavpils Skrošu rūpnīca, kas joprojām darbojas. 1911. gadā sarkano ķieģeļu arhitektūrā celtais skrošu liešanas tornis atrodas Daugavpils augstākajā vietā, un no tā paveras elpu aizraujošs skats uz pilsētu. Kad nokāpts lejā, ir vērts iemēģināt roku šautuvē turpat līdzās. Par savu apmeklējumu objektu saimniekus lūgums brīdināt iepriekš.

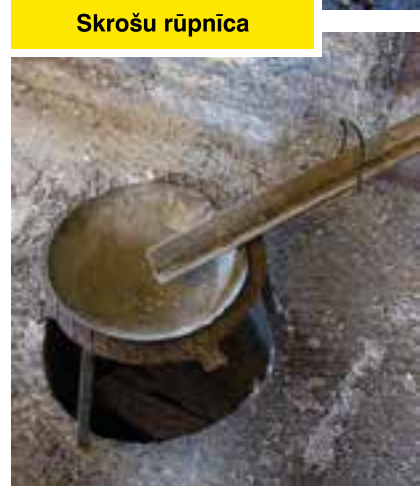
Fonā – mākslinieces Jeļenas Mihailovas veidotās dekorācijas viņas pašas lolotā muzeja pagalmā
Foto: Jānis Ozers

Leļļu muzejs

Skrošu rūpnīca

Leļļu muzejs

„Lelles ir mans vaļasprieks, un es tās darīnu no sirds,” saka Leļļu muzeja izveidotāja, māksliniece Jelena Mihailova. Ikviens aicināts nonākt pasakā, kur izveidota miniatūra karaļvalsts, kas kaut uz īsu brīdi jūs pārvērtīs par prinčiem un princesēm. Ap 450 senatnīgu, greznu tērpu pieaugušajiem un bērniem un leļļu galerija ar Jelenas darinātām lellēm.

Vairāk informācijas Preiļu TIC. Tālr. **+371 65322041**

Skrošu rūpnīca

Kāpiens 37 metrus augstajā Skrošu rūpnīcas tornī ir aizraujošs piedzīvojums. Arvien retāk no torņa augšas lej izkausētu svīnu, kas krītot sastingst mazās lodītēs. Rūpnīca savas tehnoloģijas saglabājusi kopš XIX gs. beigām, un varbūt ir vienīgā pasaulē, kas spēj tās izmantot arī šodien. Torņa iekšpusē valda pustumsa, šauras vītņu kāpnes ved augšup, to margas tuvāk virsotnei paliek zemākas un, skatoties lejup, kādam var sareibt galva. Rūpnīcas gidī aicina aplūkot istabas lieluma skrošu atlasīšanas un šķirošanas iekārtas, kas joprojām darbojas, iepazīt rūpnīcas muzeja ekspozīciju un, protams, izmēģināt roku turpat rūpnīcā iekārtotajā šautuvē.

Vairāk informācijas Daugavpils novada TIC. Tālr. **+371 65422818**

Peintbols Ciblā

Aldim Tihovskim sens bērnības sapnis bija ieroči un šaušana. Šobrīd sapnis ir īstenojusies vienā no lielākajiem brīvdabas peintbola laukumiem Latgalē. Spēlēt peintbolu te var 20 cilvēku vai 2 komandas, kuras tiks nodrošinātas ar pilnu ekipējumu.

Vairāk informācijas pie Ciblas tūrisma organizatora. Tālr. **+371 28317569**

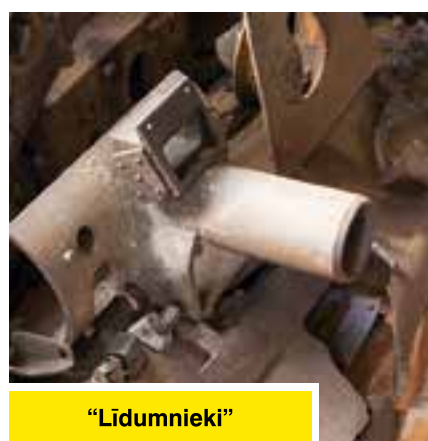
“Līdumnieki”

Bijušajā Līdumnieku pagasta domes ēkā iekārtots neliels II Pasaules kara relikviju muzejs. Visi eksponāti savākti tuvējā apkārtnē, jo karš Latgali nesaudzēja un kara laika liecību te netrūkst. Muzeju izveidojuši vēstures entuziasti brāļi Imants un Ivars Novožilovi kopā ar draugiem Guntaru Sīdarānu un Aldi Gusānu. Muzejā aplūkojamas kara tehnikas atliekas, ložu cauršautas ķiveres, formas tērpi ar dažādu armiju zīmotnēm, kara laika fotogrāfijas, frontes sadzīves priekšmeti un dažādi šaujammīki. Iespēja iejusties īstos karalauka apstākļos.

Vairāk informācijas Ludzas TIC. Tālr. **+371 65707203**

Peintbols Ciblā

“Līdumnieki”

II Pasaules kara ieroči un bruņutehnika

Aglonā, netālu no bazilikas, kā pretstats garīgajai pasaulei, atrodas viena no interesantākajām II Pasaules kara ekspozīcijām Latvijā – privāts kara muzejs „WW2”. Tā izveidotājs Valdis Tumovs saka: „Atšķirībā no citiem muzejiem te visu drīkst aptaustīt un paņemt rokās”. Apskatāmā te netrūkst piemēram, ir praktiski viss reālo ieroču klāsts, kādu izmantoja II Pasaules kara Austrumu frontē. Savukārt Daugavpils pusē atrodas gleznainā, atjaunotā Sventes muiža. Tās teritorijā izveidota speciāla halle – Militārās tehnikas muzejs, kurā cieši, sānu pie sāna izvietota lielā bruņutehnika no kara un pēckara perioda. Tanki, pašgājēji lielgabali, apvidus auto un bruņumašīnas. Īsta dārgumu valstība dažāda vecuma vīriem. Pati Sventes muiža pārtapusi par četrus zvaigžņu viesnīcu un piedāvā omulīgas naktsmājas.

Lielajā attēlā – Sventes muižā esošās bruņutehnikas un artilērijas ekspozīcijas kopskats
Foto: Butlerjers

“WW2” ekspozīcija

“Kaulu zāģis”

Piedzīvojumi

“WW2” ekspozīcija

Kara muzejā „WW2” aplūkojami Vācijas un PSRS armijas ieroči, munīcija, granātas, karavīru formastērpi, dokumenti, foto, karavīru sadzīves priekšmeti. Lielāko daļu Valdis Tūmovs atradis Latvijā, Polijā un Vācijā.

“Kaulu zāģis”

Muzejā „WW2” apskatāms par „kaulu zāģi” dēvētais vācu ložmetējs MG-42. Tas tika uzskatīts par vienu no efektīvākajiem II Pasaules kara ložmetējiem.

Vairāk informācijas Aglonas UAC. Tālr. **+371 65322100**

Tanks IS-3

Sventes militārās tehnikas muzejā izstādīti visi vairāk izmantotie II Pasaules kara padomju tanki. Savukārt attēlā redzamais IS-3 ir interesants kā pēdējais paša kara laikā izstrādātais smagais tanks, kura priekštecis bija IS-2, ko dēvēja arī par „Josifu Stalīnu”. Ekspozīcijā atradīsiet gan vidējo tanku T-34, gan pašgājēja haubici SAU-152, kuri bija galvenie padomju bruņutehnikas ieroči praktiski visā kara garumā un daudzās pasaules valstīs kalpoja militārajā dienestā vēl vairākus desmitus gadu.

GAZ-64

Militārās tehnikas vidū arī abi kara laika populārākie džipu oriģināli – „Willis” jeb „Jeep Willys” un padomju analogs GAZ-64 jeb „Ivan-Willis”, ko ražoja Gorkijas autorūpniecība.

Amfībijas salonā

Lielākā daļa eksponātu ir labā tehniskā kārtībā un ar atjaunotu salona iekārtojumu.

Sventes muiža

Sventes muiža iekārtota bijušajā grāfu Plāteru-Ziberģu muižas pilī. Apkārtnē lepojas ar sakoptu parku un gleznainu ainavu.

Vairāk informācijas Daugavpils novada TIC. Tālr. **+371 65422818**

Sventes muiža

Tanks IS-3

GAZ-64

Amfībijas salonā

Latgales reģions atrodas Latvijas valsts austrumu daļā, kur ir Latvijas Republikas un Eiropas Savienības ārējā robeža ar Krievijas Federāciju un Baltkrievijas Republiku. Šeit atrodas **Latvijas pierobeža** - teritorija, kas Latvijā gar ārējo sauszemes robežu ir ne šaurāka par 30 kilometriem. Arī vairāki šajā ceļvedī norādītie apskates objekti meklējami pierobežas teritorijā, savukārt ceļvedī norādītais

Pleskavas apgabals pieder Krievijai, kur uz tūristu iebraukšanu attiecināmi īpaši noteikumi. Ceļojums pa Latvijas un Eiropas Savienības pierobežu noteikti būs neparasts piedzīvojums! Te valdzinās autentiska vide, burvīga daba, sirsniņi cilvēki un iespēja redzēt to, ko nekur citur neredzēsi un nepiedzīvoši! Tomēr šajā teritorijā spēkā ir specifiskas prasības. Pierobežu veido **pierobežas josla un valsts robežas josla**, un dabā tās iezīmē ar norādījuma zīmēm un informatīviem norādēm.

Ceļotāju uzturēšanās valsts robežas josla ir aizliegta. Lai nodrošinātu Latvijas Republikas teritorijas apsardzībai un robežapsardzības sistēmas pastāvēšanai nepieciešamos apstākļus, kā arī robežuzraudzību ārējai sauszemes robežai piegulošajā teritorijā, Ministru Kabinets nosaka pierobežas joslu, ne platāku par diviem kilometriem, sākot no valsts robežas. Saskaņā ar grozījumiem „Latvijas Republikas valsts robežas likumā” (turpmāk tekstā - Likums), kas stājās spēkā 2012. gada 21. martā, personai, **uzturēties pierobežas joslā** ir pienākums glabāt pie sevis un uzrādīt pēc Valsts robežsardzes amatpersonas pieprasījuma gan **dokumentus, kas apliecina personas identitāti**, gan **speciālo caurlaidi**. Par dokumentiem uzskatāmi tikai personu apliecinošie dokumenti (pase vai personas apliecība - identifikācijas karte). **Ārzemniekam jāuzrāda** ne tikai dokuments, kas apliecina personas identitāti, bet arī vīza, personas apliecība vai uzturēšanās atļauja, kas apliecina tiesības uzturēties valstī.

Lai uzturētos pierobežas joslā un apmeklētu tur atrodošos tūrisma objektus, ceļotājiem, kuri sasnieguši 15 gadu vecumu, **nepieciešama** Valsts robežsardzes izsniegta speciāla **terminētā caurlaide**, ko izsniedz

personai, kura vēlas uzturēties pierobežas joslā, uz laiku, ne ilgāku par vienu gadu. Lai saņemtu speciālo caurlaidi, ar iesniegumu (forma atrodama www.rs.gov.lv/index.php?id=803&top=0), jāgriežas jebkurā Valsts robežsardzes struktūrvienībā, kur, iepriekš piesakoties, var noformēt caurlaidi pierobežas joslas apmeklējumam. Caurlaidi izgatavo trīs dienu laikā, un tās noformēšana ir bez maksas. Valsts robežsardzes amatpersona **ir tiesīga arī atteikt terminētās caurlaides izsniegšanu** šādos gadījumos:

- attiecīgajā pierobežas joslā ir noteikta pastiprināta robežkontrolle;
- attiecīgajā pierobežas joslā ir izsludināta ārkārtas situācija vai izņēmuma stāvoklis;
- persona, kas pieprasa speciālo caurlaidi, ar spēkā stājušos nolēmumu ir atzīta par vainīgu tāda noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas saistīts ar cilvēku tirdzniecību, terorismu, spiegošanu, personu nelikumīgu pārvietošanu pāri valsts robežai, kontrabandu, narkotiskajām vai psihotropajām vielām, ieročiem, radioaktīvajām vielām, kā arī ar nelikumīgu valsts robežas šķērsošanu.

Valsts Robežsardzes struktūrvienības, kur iepriekš piesakāmas terminētās caurlaides

Valsts robežsardzes Galvenā pārvalde

Rūdolfa iela 5, Rīga, tālr. +371 67075604,

e-pasts: kanceleja@rs.gov.lv;

Valsts robežsardzes Viļakas pārvalde

Garnizona iela 19, Viļaka, Balvu raj.

tālr. +371 64501915; e-pasts: vjp_od@rs.gov.lv

Valsts robežsardzes Ludzas pārvalde

Liepājas iela 2b, Ludza, tālr. +371 65703910;

e-pasts: ludza_dn@rs.gov.lv

Valsts robežsardzes Daugavpils pārvalde

A. Pumpura iela 105b, Daugavpils,

tālr. +371 65403703; e-pasts: dap_od@rs.gov.lv

Plašāka informācija: www.rs.gov.lv

Informācija tūristiem, kas dodas uz Pleskavas apgabalu

Lai ceļotu uz Krieviju, nepieciešama vīza. Šajā gadījumā derīga būs tūrisma vīza, kuras darbības termiņš nav ilgāks par 30 diennaktīm.

Vīzas var noformēt Krievijas vīzu centrā (www.ifs-latvia.com) vai Krievijas vēstniecības Latvijā Konsulārajā daļā.

Krievijas vīzas noformēšanai nepieciešams iesniegt šādus dokumentus:

- pieteicēja izdrukātu un personīgi parakstītu vīzas anketu, kas pirms tam aizpildīta krievu vai angļu valodā specializētajā mājaslapā <http://visa.kdmid.ru/>;
- derīga pase (oriģināls), kurai ir vismaz divas tukšas vīzu ielīmēšanai paredzētas lappuses. Pases derīguma termiņam jābeidzas ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc vīzas derīguma termiņa beigām;
- pases kserokopija (lappuses ar personas datiem un fotogrāfiju) – 1 gb.;
- krāsaina fotogrāfija (uz gaiša fona) precīzi 3,5x4,5 cm – 1 gb.;
- starptautiskās apdrošināšanas polise, kas derīga Krievijas Federācijas teritorijā un pilnībā sedz vīzas darbības periodu;
- ārvalsts tūrisma uzņēmšanas apstiprinājums, ko izdevis Krievijas tūrisma uzņēmums, kas reģistrēts Krievijas IeM KD;
- vaučers, ko izdevis Krievijas tūrisma uzņēmums, vai Latvijas tūrisma uzņēmuma izdota tūrisma vaučera oriģināls.

Konsulārā nodeva tūrisma vīzas izsniegšanai 10. kalendārā dienā – **47** ASV dolāri.

Konsulārā nodeva tūrisma vīzas izsniegšanai 3. kalendārā dienā – **94** ASV dolāri.

Plašāka informācija:

Krievijas vēstniecības Latvijā Konsulārā daļa

Dzirnavu iela 57, Rīga, tālr.: +371 67212579

Krievijas vīzu centrs

Brīvības iela 83, Rīga, tālr.: +371 67370150; +371 67370160.

Krievijas vīzu centrs Daugavpilī

Rīgas iela 69, Daugavpils, tālr.: +371 65457320, e-pasts: info@ifs-latvia.com

Krievijas vīzu centrs Liepājā

Kuršu iela 18, Liepāja, tālr.: +371 63428880, e-pasts: info@ifs-latvia.com

Latgales reģiona tūrisma informācijas centri (Latvija)

Aglonas novada uzņēmējdarbības atbalsta centrs (UAC)

Somersetas iela 34, Aglona, LV-5304
GPS: 56.0752, 27.0025
Tālr.: +371 65322100, +371 29118597
turisms@aglona.lv
www.aglona.travel

Baltinavas novada tūrisma organizators

Kārsavas iela 16, Baltinava, Baltinavas novads
GPS: 56.9426460, 27.6433556
+371 29364993, +371 64507268
turisms.baltinava@gmail.com, www.baltinava.lv

Balvu novada tūrisma informācijas centrs (TIC)

Brīvības iela 46, Balvi, LV-4501
GPS: 57.130859, 27.257162
Tālr.: +371 64522597, +371 29272948
turisms@balvi.lv
www.visit.balvi.lv, www.balvi.lv

Ciblas novada tūrisma organizators

Lidumnieki, Lidumnieku pagasts, Ciblas novads
Tālr. +371 28317569
eriks.pavlovs@inbox.lv
www.ciblasnovads.lv

Dagdas novada tūrisma informācijas centrs (TIC)

Daugavpils iela 8, Dagda, LV-5674
GPS: 65.0955429, 27.5398364
Tālr.: +371 65681420, +371 26244209, fakss +371 65681421
dagdas.fenikss@inbox.lv
www.visitdagda.com

Daugavpils novada tūrisma informācijas centrs (TIC)

Rīgas iela 22 a (ieeja no Ģimnāzijas ielas),
Daugavpils, LV-5401
GPS: 55 52.258, 26 31.031
Tālr. +371 65422818, skype: visitdaugavpils.lv
info@visitdaugavpils.lv
www.visitdaugavpils.lv
facebook.com/Daugavpils.novada.TIC
twitter.com/daugavpilstic, www.draugiem.lv/daugavpilstic

Daugavpils cietokšņa Kultūras un informācijas centrs

Nikolaja iela 5, Daugavpils cietoksnis,
Daugavpils, LV-5401
Tālr. +371 65424043
artjoms.mahlins@daugavpils.lv
www.daugavpils.lv
twitter.com/daugavpils_fort

Kārsavas novada tūrisma informācijas punkts (TIP)

Vienības iela 53, Kārsava,
Kārsavas novads, LV-5717
GPS: 56.786985, 27.675123
Tālr. +371 29327265
turisms@karsava.lv
www.karsava.lv

Krāslavas novada tūrisma informācijas centrs (TIC)

Brīvības iela 13, Krāslava, LV-5601
GPS: 55.896404, 27.167624
Tālr.: +371 65622201, +371 26395176
Fakss +371 65622266
tic@kraslava.lv
www.visitkraslava.com

Līvānu novada tūrisma informācijas centrs (TIC)

Domes iela 1 b, Līvāni, LV-5316
GPS: 56.3551772, 26.1630076
Tālr.: +371 65381856, +371 29157669
asterija.vucena@livani.lv
www.livani.lv

Ludzas novada tūrisma informācijas centrs (TIC)

Baznīcas iela 42, Ludza, LV-5701
GPS: 56.547569, 27.725286
Tālr.: +371 65707203, +371 29467925
tic@ludza.lv, ligakondrate@inbox.lv
www.ludza.lv, http://turisms.ludza.lv
facebook.com/LudzasTIC
twitter.com/Ludzas_TIC
www.draugiem.lv/ludzas-tic/

Preiļu novada tūrisma informācijas centrs (TIC)

Kārsavas iela 4, Preiļi, LV-5301
GPS: 56.2952, 26.7273
Tālr.: +371 65322041, +371 29100689,
+371 29116431
tic@preili.lv
www.preili.lv

Rēzeknes, Rēzeknes un Viļānu novada tūrisma informācijas centrs (TIC)

Krasta iela 31, Rēzekne, LV-4600
GPS: 56.5027620, 27.3341528
Tālr.: +371 26425756
tic@rezekne.lv
www.rezekne.lv, www.rezeknesnovads.lv

Rugāju novada tūrisma informācijas centrs (TIC)

Kurzemes iela 36, Rugāji, LV-4570
GPS: 57.0020762, 27.1293442
Tālr.: +371 64546674, + 371 26355954
www.rugaji.lv

Viļakas novada tūrisma informācijas centrs (TIC)

Balvu iela 13, Viļaka, LV-4583
Tālr. + 371 29213878
turisms@vilaka.lv
www.vilaka.lv

Zilupes novada tūrisma organizators

Raiņa iela 13, Zilupe, LV-5751
GPS: 56.3889235, 28.1263058
Tālr. +371 28656530
ilgaivanova@inbox.lv
www.zilupe.lv, www.pierobeza.lv

Pleskavas un Pleskavas apgabala tūrisma informācijas centrs (Krievija)

Pleskavas tūrisma informācijas centrs

Leņņina laukums 3, 180000, Pleskava,
Tālr. +7 953 2425700
infopunktpskov@yandex.ru
http://tourism.pskov.ru/

LATGALĒ viens

Projekts „Tūre pa Latgali & Pleskavu“, akronīms TOUR, Nr. ELRI-129

Latgales plānošanas reģions
Atbrīvošanas aleja 95, Rēzekne, LV-4601, Latvija. Tālr. +371-64624300
www.latgale.lv, pasts@latgale.lv

Šis dokuments tika izveidots ar Igaunijas – Latvijas – Krievijas Pārrobežu sadarbības programmas Eiropas kaimiņattiecību un partnerības instrumenta ietvaros 2007. – 2013. finanšiālo atbalstu. Par šī dokumenta saturu pilnībā atbild Latgales plānošanas reģions un tas neatspoguļo Programmas, iesaistīto valstu un Eiropas Savienības oficiālo viedokli.

Igaunijas – Latvijas – Krievijas Pārrobežu sadarbības programma Eiropas kaimiņattiecību un partnerības instrumenta ietvaros 2007. – 2013. finanšiāli atbalsta kopīgus pārrobežu attīstības pasākumus, lai uzlabotu reģiona konkurētspēju, izmantojot tā potenciālu un izdevīgo atrašanās vietu krustcelēs starp ES un Krievijas Federāciju. Programmas mājas lapa: www.estlatrus.eu

Projekta „Tūre pa Latgali & Pleskavu“ kopējais budžets: 1 681 815,20 EUR, no kuriem 90% jeb 1 513 633,68 EUR (1 063 787,80 LVL) sastāda Igaunijas, Latvijas un Krievijas Pārrobežu sadarbības programmas Eiropas kaimiņattiecību un partnerības instrumenta 2007. – 2013. gadam finansējums un 10% partneru līdzfinansējums.

